

*Hikmet
ve
İrfan Kaynağından*

*10
ayet hadis*

“Andolsun ki, Resûlullah, sizin için, Allah’a ve Ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.” (Ahzâp, 21)

“Ey mü’minler! Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırmazsınız. O emanetler, Allah’ın kitabı Kur-ân-ı Kerim ve Peygamberin sünnetidir.” (Veda Hutbesi) (Mâlik, Kader, 3)

Takdim

Allah'ın selamı, merhameti ve bereketi üzerinize olsun.

Yaşadığımız çağ insanının, bilhassa eğitim-öğretim çağındaki gençlerin örnek/önder model ve rehberlere ihtiyacı bulunmaktadır. Yeni nesillere model alabilecekleri ideal şahsiyetler gösterilip tanıtılmazsa, başkalarını taklit ederek bu boşluğu doldurmaya çalışırlar.

Günümüzdeki teknolojik çalışmalar hızla gelişip ilerlerken, buna paralel olarak aynı hızla yaygınlaşan radyo, televizyon, internet gibi kitle iletişim araçları da genç, yaşlı bütün toplumsal kesimleri kuşatmış durumdadır.

Böyle bir vasatta geleceğin erdemli ve örnek modellerinin oluşumunda, kutsallarımız ve değerlerimiz daha bir önem kazanmaktadır. Bu kapsamda genç nesilleri medeniyetimizin ilim, hikmet ve irfan birikimiyle tanıştırmak ve buluşturmak ana vazifemiz olmaktadır. Aksi takdirde bünyemize uymayan, hatta çatışan farklı kültür ve değerler, onları olumsuz bir sürecin takipçileri haline dönüştürebilir. Mevcut durumda yüzlerce yıldır sahip olduğumuz ilmi ve kültürel müktesebatımız, müspet hallerin gerçekleştirilmesinde oldukça verimli hasılatın oluşumuna katkı yapacaktır.

Başarı ve kazanımları, bugünümüzü ve yarınımızı şekillendirecek rol-modellerin, ilim ve ahlâk ilkeleriyle bezenmiş, fazilet numunelerinden beslenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte sanat ve etik, insan ve kâinat tasavvurumuzu belirleyecektir. Ana kaynağımız Kur'an ve onun ebedî yansımaları, her türlü olumsuz fiil ve eylemlerin "hayra" dönüşmesinde bir "nefes" olmaktadır. Bununla birlikte vahyin Son Peygamberi Efendimizin söz ve davranışları da "en yüksek iyyin" hayata geçirilmesinde bir yol işareti olacaktır.

Kutlu Elçi'nin hayat felsefesi, her türlü olumsuzluklardan arınmış, tüm yönleriyle örnek alınacak ilâhî evrensel ahlak prensiplerini vaz' etmektedir. Şüphesiz modellerin en güzeli, örneklerin en mükemmeli Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'dir. O, model alınmaya en layık insandır. Çünkü O, en güzel ahlak sahibidir, âlemlere rahmettir. "İslam'ı anlamamanın yolu ayet-i kerimleri ve Efendimizin (sav) sözlerini anlamaktan geçer'.

Bunun için Allah Resülü (sav), Sahabilere Kur'an-ı Kerim'i öğretmek için her türlü tedbiri almış ve âdeta onların hafızalarına nakşetmiştir. O'nun Kur'an-ı Kerim'i hayata aktarış biçimi olan hadisleri ise, Müslümanlar tarafından hep "en güzel örnek" olarak yaşatılmış ve sonraki nesillere aktarma faaliyetleri de aynı hassasiyet içerisinde günümüze kadar devam etmiştir. Günümüzde de aynı idealler, başta aziz milletimiz olmak üzere, bütün İslam Âleminde aynı heyecan ve şevk içinde devam etmektedir.

Ulaşılmaya hedeflenen hakikatlerin gerçekleşmesine bir katkı olsun diye, Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi olarak, ilk yayınınızın Kur'an ayetlerinden ve Hz. Peygamber'in (sav) hikmetli sözleri hadislerden seçilmiş bir eserle başlamasını arzu ettik. Bu amaçla birbiriyle alakalı konuları içeren ayet ve hadisleri ihtiva eden bu kitabı hazırladık.

Bu çalışmanın başta üniversitemiz öğrencilerine ve toplumumuzun kurtuluş ve selameti için faydalı olması ise bizi ayrıca memnun edecektir. Çünkü hedefimiz, içinde bulunduğumuz toplumla daha fazla buluşan, topluma hizmet eden donanımlı bir ilahiyat fakültesinin varlık bulmasıdır.

Bu vesileyle kitabın basım, yayın ve dağıtımını aşamalarında her türlü yardımı ve teşviği esirgemeyen başta Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Mahmut ÖZER'e teşekkür ederim. Ayrıca bu eserin tasnifini gerçekleştiren Doç. Dr. Yusuf Alemdar'a, Yrd. Doç. Dr. Ali Arslan'a ve Üniversitemiz Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğüne şükranlarımı sunarım.

Hak Teâlâdan İslâm âleminde ve insanlığa sevgi, barış, huzur ve mutluluk sağlayacak yeni ümit kapıları açmasını dileklerle...

Prof. Dr. Bayram Ali ÇETİNKAYA
BEÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı

SUNUŞ

Bilindiği gibi Diyanet İşleri Başkanlığı, 1989 yılından beri Peygamber Efendimizin dünyaya teşriflerinin sene-i devriyeleri olan Mevlid Kandili'ne denk gelen günleri, Kutlu Doğum Haftası olarak kutlamaktadır. Bu kutlamaların, her geçen sene daha da coşkulu hâle gelmesi, hem Diyanet camiası hem de kadirşinas halkımız açısından memnuniyet verici bir durumdur. Öyle ki bu haftayı, bir nevi bani sıfatıyla ihdas eden ve en yüksek düzey ve en kapsamlı seviyede ihya eden teşkilât, her ne kadar DİB olsa da özellikle son yıllarda yurt içinde faaliyet gösteren birçok kurum ve kuruluş buna sahip çıkmış ve –kendi çaplarında- değişik etkinliklerle kutlamaya başlamıştır. Dahası, zamanla Kutlu Doğum'un manevî havası, ülke sınırlarını aşarak yurtdışına da uzanmış ve o yüce insanın “âlemlere rahmet olması” gibi gönlü onun sevgisiyle dolup taşan Müslüman kitlenin bulunduğu birçok millet, memleket ve akraba topluluklar nezdinde kabul görmüş ve onlar da kendileri için çok anlamlı buldukları bu Hafta'yı benimsemiş ve kutlar hâle gelmiştir.

Bizler, Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi akademik personeli olarak “2014 Yılı Kutlu Doğum Haftası” münasebetiyle hem kendi içimizde hem de bölge sakinlerine yönelik bir dizi sosyal-kültürel faaliyet düşündük ve programladık. Bu doğrultuda yapmayı tasarladığımız en önemli aktivite, ilgili birim öğrencileri arasında “50 Ayet ve 50 Hadis Yarışması” düzenlemek olmuştur.

Bu amaçla söz konusu yarışmaya katılacak öğrenciler için sorumlu olacakları ayet ve hadisleri belirlemek, –hasbelkader- onların Kur'an-ı Kerim, Tefsir ve Hadis derslerine giren hocaları olarak bizlere düştü. Bu dokümanı hazırlamaya koyulduğumuzda –mesai arkadaşlarımız olan meslektaşlarımızla da istişare ederek- şöyle bir karara vardık: Biz, öyle bir kitapçık meydana getirelim ki bu, sadece bir gayeye hizmet etmesin; Kutlu Doğum'un bereketiyle yöre insanına da faydalı bir eser olma özelliği taşınsın. Açıkçası bunu, o hafta içerisinde uygun zaman ve mekânlarda halka ulaştıralım ki, onlar da bundan istifade etsin. İşte bu risale böyle bir niyetle ortaya çıktı.

Kültür ve medeniyetimizde bazı şeyleri 40 rakamıyla ifade etmek, yaygın bir gelenektir. Bunun dinî boyutu, en fazla Hadis İlmi'nde kendini göstermiştir. Bunun sebebi çok açıktır: Hz. Muhammed (s.a.s.)'den “40 Hadis öğrenmenin, ezberlemenin ve öğretmenin fazileti ve mükâfatı”na dair nakledilen mübarek sözlerdir. Bu tür rivayetlerde yer alan müjdeli haberler, İslâm ulemasını harekete geçirmiş ve çok sayıda “40 Hadis Risâlesi” kaleme alınmıştır. Şöyle ki, her âlim bilgisi, görgüsü, anlayışı ve öncelik sırasına göre 40 hadis seçmiş ve kendi koleksiyonunu oluşturmuştur. Çoğunlukla, “Muhtârü'l-Ehâdisi'n-Nebeviyye = Hz. Peygamber'in Seçilmiş Hadisleri” genel başlığı altında vücuda getirilen bu eserlerden bir tanesi ve belki en önemlisi ya da en fazla rağbet göreni ise İmam Nevevî diye şöhret bulan ünlü Hadis bilgini Muhyiddin Ebû Zekeriyâ Yahyâ bin Şeref (v.h. 676)'e ait “Kitâbü'l-Erbâin en-Neveviyye fi'l-Hadîs” isimli mecmuadır. Sözgelimi, bizim bu naçiz çalışmamıza kaydettiğimiz hadisler, aynı zamanda bu eserde yer alan “Kırk Hadis”i de içermektedir.

Özetle söylemek gerekirse yöntem olarak şu yolu izledik:

Her yıl mutat olarak düzenlenen Türkiye İlahiyat Fakülteleri Tefsir Akademisyenleri Koordinasyon Toplantılarının VIII.'si 1-3 Temmuz 2011 tarihlerinde İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Organize komitesinde yer almaktan son derece onur duyduğum bu buluşma vesilesiyle 23.01.2013 tarihinde vefat eden Tefsir Anabilim Dalı Başkanımız pek muhterem Hocamız Prof. Dr. Mevlüt GÜNGÖR Beyefendi'nin önerisi ve girişimiyle şöyle bir hayırlı işe imza atıldı: Ülkemizde Kur'an ve Tefsir'le meşgul olan tüm bilim insanı ve akademisyenlere bir çağrı yapıldı.

Herkes, şahsî tasavvuruna göre 10 ayet belirleyecek ve bunları, yine kendince önem sırasına koyarak düzenleme kuruluna gönderecek. Böylece ehl-i Kur'an ve vukûf tarafından en çok oyu alan 40 ayet tespit edilmiş olacaktı. Nitekim bu duyuru, beklentinin üstünde alâka gördü ve oldukça yüksek bir katılım sağlandı. Gayet sevindirici olan bu gelişme neticesinde heyet, gelen ayetleri tasnif etti; hassas bir şekilde onları sıralamaya tabi tuttu ve İlk 40 Ayeti saptadı. Ama geride daha pek çok ayet vardı. Merhum Hocamız, bu ayetlere kıyamadı ve onları da İkinci 40 Ayet hâline getirdi. Yine arta kalan bir hayli ayet olduğunu görünce, bu sefer de Üçüncü 40 Ayeti oluşturdu. Dolayısıyla toplamda 120 Seçilmiş Ayet koleksiyonu ortaya çıkmış oldu ve bunlar, ilgili toplantıyla eşgüdümü olarak tertip edilen sempozyum tebliğleri kitabının sonuna eklenmiş durumdadır. (Bkz. 8. Türkiye Tefsir Akademisyenleri Buluşması Sempozyum Bildirileri: Kur'an'ın Anlaşılmasına Katkı Açısından KUR'ÂN ÖNCESİ MEKKE TOPLUMU (1-3 Temmuz 2011), İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalı Başkanlığı ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Kültür Müdürlüğü, Eylül 2011 İstanbul, "Üç Kırk Âyet", s. 495-512.)

İşte biz bu kitapçığımızın birinci bölümüne, sözü edilen bu 120 adet ayeti aldık. Bunların mealleri orada verilmemişti ve hangi konudan bahsediyorsa bunlar, o başlık altında salt orijinal metin olarak sunulmuştu. Biz bunların Türkçe anlamlarını bilgi ve becerimiz nispetinde vermeye çalıştık. Ayrıca bazı ayetlerin tamamı orada kaydedilmemiş, sırf ilgili konuyu içeren kısma yer verilmişti. Biz bu ayetleri bir bütün olarak buraya dercettik. Hatta kimi ayetlerin –mana itibarıyla- irtibatlı olduğu önündeki ve ardındaki ayetleri de buraya ekledik. Yani siyak-sibak bütünlüğünü gözeterek ayeti bağlamından koparmamaya özen gösterdik.

Dile getirdiğimiz bu süreçten anlaşılacağı üzere ayet sayısı böylece 120'ye ulaştınca, bu rakama nazire yaparak eşdeğerde hadise ihtiyaç duyulacaktı. Biz de bunları, Hadis dersleri kapsamında seçtiğimiz ve öğrencilerimiz için ezber ödevi olarak öngördüğümüz, bu sebeple kendilerine daha önceden hazırlayıp verdiğimiz hadislerden oluşturduk ki, bunların tümü, İslâmî İlimler literatüründe Kütüb-i Sitte diye bilinen altı hadis mecmuasından (Sahîh-i Buhârî, Sahîh-i Müslim, Sünen-i Ebî Dâvûd, Sünen-i Tirmizî, Sünen-i Nesâî ve Sünen-i İbn Mâce'den) derlenmiş hadislerdir. Ve nihayet, hepsi sahih hadis kaynaklarından alınarak titizlikle seçilen bu hadislerin çevirileri –söz konusu eserlerin Türkçe tercümelerini içeren çeşitli kitaplardan yararlanmakla birlikte- tarafımızdan yapılmıştır. Böylece eşit sayıda ayet ve hadisi ihtiva eden bir risale öğrencilerimiz ve halkımızla buluşmuş oldu.

Okuyucularımızdan, özellikle işin erbabından burada tespit edecekleri muhtemel eksik ve yanlışları tarafımıza iletmelerini istirham ediyor ve bekliyoruz.

Yüce Rabbimizden, bu yılki Kutlu Doğum Haftası'nın tüm İslâm âlemi ve bütün insanlığa barış, huzur ve mutluluk sağlayacak yeni ümit kapıları açmasını diliyoruz.

Öğrencilerimizin feyzinin bol, halkımızın da istifadesinin çok olması temennisiyle...

Çalışma bizden, başarı Allah'tandır.

Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLAN
(BEÜ İlahiyat F. Hadis Öğr. Üy.)

Doç. Dr. Yusuf ALEMDAR
(BEÜ İlahiyat F. Tefsir Öğr. Üy.)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا
وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

Ey insanlar! Doğrusu Biz, sizleri bir erkek ile bir diğiden yarattık. Birbirinizi kolayca tanımanız için sizi uluslar ve kabileler hâline getirdik. Şüphesiz Allah katında en değerliniz, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Allah, kesinlikle en iyi bilendir ve her şeyden haberdar olandır. (49/Hucurât, 13)

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

De ki: "Ey kendilerine kötülük ederek aşırılığa kaçan kullarım! Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin. Doğrusu Allah, bütün günahları affeder. Zira O, çok bağışlayan ve fazlasıyla acıyandır." (39/Zümer,53)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى
أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أُولَىٰ بِهِمَا
فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلُوتُوا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

Ey iman edenler! Kendinizin, ana-babanızın ve akrabanızın aleyhine de olsa Allah için şahitlik ederek adaleti gözetin (hakkı ayakta tutmaya çalışın). İster zengin, ister fakir olsun; Allah onlara (sizden) daha yakındır. Adaleti yerine getirmede boş heveslere uymayın. Eğer (hukuku) saptırıp çığnerseniz veya (haktan) yüz çevirerseniz; bilin ki Allah, kuşkusuz (tüm) yaptıklarınızdan haberdardır. (4/Nisâ, 135)

فَاسْتَقِمُّ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ

Sen, tövbe eden yanındakilerle birlikte emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Aşırı gitmeyin. Çünkü Allah, yaptıklarınızı çok iyi görür. (11/Hûd, 112)

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

Ben, cinleri ve insanları (başka bir amaç için değil) sadece Bana kulluk et-sinler diye yarattım. (51/Zâriyât, 56)

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ
النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا
بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

Hiç şüphesiz Allah size, emanetleri ehline (lâayk olanına) teslim etmeni-zi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Bu şekilde Allah size ne güzel öğüt veriyor. Nitekim Allah her şeyi işiten ve görendir. (4/Nisâ, 58)

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٤﴾

(Allah tarafından size gönderilen) Kitab'ı okuyup durduğunuz hâlde kendinizi unutup iyiliği başkalarına mı emrediyorsunuz? Hiç akıl edip düşünmüyor musunuz? (2/Bakara, 44)

أُدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

Rabbinin yoluna hikmetle (çağın şartlarına göre bilginin rehberliği ile) ve güzel öğütle çağır; (gerektiğinde) onlarla en güzel şekilde mücadele et! Doğrusu Rabbin, kendi yolundan sapanları çok iyi bilir. Ve yine O, doğru yolda olanları da çok iyi bilir. (16/Nahl, 125)

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ
عِنْدَكَ الْكَبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ
لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ۖ وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ
رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

Rabbin, yalnız Kendisine kulluk/ibadet etmenizi ve ana-babaya iyilikte bulunmanızı kesin hüküm olarak emir buyurmuştur. Eğer ebeveynden biri veya her ikisi, senin yanında iken ihtiyarlayacak olursa onlara karşı (yeter artık, bıktım, usandım anlamında) "öf" bile deme ve onları azarlama; aksine onlara hep tatlı söz söyle! Onlara acıyarak tevazu (alçak gönüllülük) kanatlarını ger ve: "Rabbim, küçükken beni eğitip yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et." de! (17/İsrâ, 23-24)

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ
مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ تُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ

De ki: ,Kâinatın sahibi olan Allah'ım! Mülkü dilediğine verirsın, dilediğinden de çekip alırsın; dilediğini aziz kılar yüceltirsın, dilediğini de zelil kılar alçaltırsın. Hayrın her türlü Sen elindedir ve dahi Sen, her şeye kadir olup gü. yetirensin. Öyle ki geceyi gündüz(ün yerine)e, gündüzü de gece(nin) ye(rine) geçirirsin; .lüden diriyi, diriden de .lüyü çıkarırsın; dilediğini ise sınırsız bir şekilde rızıklandırırsın. (3/Âl-i İmrân, 26-27)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ
وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۖ

Andolsun ki sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı ümit edenler için ve Allah'ı çokça hatırlayıp ananlar için Allah Rasûlü'nde oldukça güzel örnekler vardır. (33/Ahzâb, 21)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ۚ كَبُرَ مَقْتًا
عِنْدَ اللَّهِ أَن تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ۚ

Ey inananlar! Yap(a)mayacağınız iş(ler)i niçin söylüyorsunuz? Yerine getir(e)meyeceğiniz şey(ler)i dile getirmeniz, Allah katında büyük nefrete sebep olur. (61/Saff, 2-3)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ
أَخِيهِ مَيْتًا فَكْرِهُنْمُوهُ وَانْفُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿٤٩﴾

Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü zannın bir kısmı
günahtır. Birbirinizin ayıbını araştırmayın ve kimse kimseyi çekiştirme-
sin. Hanginiz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır ki! Bundan tiksindi-
niz değil mi? (O halde) Allah'a karşı görev ve sorumluluklarınızı yerine
getirin. Zira Allah, tövbeleri daima kabul eder ve kullarına çok acır.
(49/Hucurât, 12)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ
وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦٦﴾

Ey inananlar! Kendinizi ve çoluk çocuğunuzu cehennem ateşinden ko-
ruyun ki onun yakıtı, insanlar ve taşlardır. Onun başında (veya girişinde)
bulunan görevliler ise Allah'ın kendilerine verdiği buyruklara karşı çık-
mayan, dolayısıyla kendilerine emredilen her şeyi yerine getiren iri
yapılı ve sert tabiatlı meleklerdir. (66/Tahrîm, 6)

وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

Toptan Allah'ın ipine sımsıkı sarılın, sakın ayrılmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz düşman idiniz de kalplerinizi birbirine ısındırdı ve O'nun bu lutfu sayesinde kardeş oldunuz. Bir ateş çukurunun kenarında bulunuyor (ve nerdeyse oraya düşmek üzere) idiniz de O sizi oradan kurtardı. Allah, doğru yola erişesiniz diye size böylece ayetlerini açıklamaktadır. (3/Âl-i İmrân, 103)

أَمْ مَنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

(İnkâr eden kimse mi) yoksa gece(ler) boyunca secde ederek ve ayakta durarak (Allah'a) boyun bükten, ahiretten çekinen ve Rabbinin rahmetini ümit eden kimse mi (daha üstün ve makbuldür)? De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri öğütten anlar, ders çıkarırlar." (39/Zümer, 9)

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

Sevdiğiniz şeylerden infak/yardım olarak harcamadıkça, iyiliğin zirvesine asla çıkamaz/ulaşamazsınız. İnfak/hayır adına ne vererseniz, Allah onu pekâlâ bilir. (3/Âl-i İmrân, 92)

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

Sizden; hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten alıkoyan bir topluluk (grup/ekip) olsun. İşte onlar, kurtuluşa erenlerdir. (3/Âl-i İmrân, 104)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ
اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
﴿قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا
أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾

Ey iman edenler! Eğer babalarınız ve kardeşleriniz, küfrü imana tercih ediyorlarsa onları dost edinmeyin. Sizden kim onları dost edinirse, işte onlar zalimler sınıfına girmiş olurlar. De ki: "Babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım-akrabanız, (hakkınız olmadığı hâlde) ele geçirdiğiniz mallar, zarara uğramasından korktuğunuz ticaret (gelirleri) ve hoşunuza giden evler; size Allah'tan, Peygamberinden ve Allah yolunda cihad/mücadele etmekten daha sevimli ise Allah'ın buyruğu gelinceye kadar bekleyin. Allah, fâsıkları/bozguncuları doğru yola eriştirmez." (9/Tevbe, 23-24)

﴿خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾

Sen affı tercih et ve bağışla, örfe uygun olanı emret (güzel şeyleri tavsiye et) ve cahillerden yüz çevir (bilgisizlerden uzak dur)! (7/A'râf, 199)

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا
﴿١٢٥﴾ قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿١٢٦﴾
وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ
وَأَبْقَى ﴿١٢٧﴾

Benim zikrimden/kitabımdan yüz çeviren kimse için maişet yolları daralır (geçim sıkıntısı baş gösterir) ve kıyamet günü onu ama olarak haşır ederiz. O zaman der ki: "Rabbim, beni niçin kör olarak dirilttin? Oysa ben, gören bir kimse idim!" Buna karşılık Allah: "Evet, öyle; ayetlerimiz sana gelmişti ve sen onları unutup görmezlikten gelmiştin, bugün de aynı şekilde sen unutulursun (gözlerin bu hâle getirilir)." buyurur. İşte haddi aşanları ve Rabbinin ayetlerine inanmayanları böyle cezalandıracağız. Hem, ahiret azabı (bu dünyadakinden) daha şiddetli ve daha kalıcıdır. (20/Tâ-Hâ, 124-127)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

Ey inananlar! Allah'a, nasıl ve ne kadar yakın olunması gerekiyorsa O'na öyle yak(ın)laşmaya çalışın ki böylece siz, Müslüman olarak can verip öle(bile)siniz. (3/Âl-i İmrân, 102)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ
فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

Ey inananlar, Allah'a karşı sorumluluklarınızın farkında olun! Herkes yarın/gelecek için ne hazırladığına baksın. Allah'a karşı görevlerinizi yerine getirin. Çünkü O, yaptıklarınızdan haberdardır. Allah'ı unutup da O'nun da benliklerini kendilerine unutturduğu kimseler gibi olmayın. Çünkü onlar, fâsık (yoldan çıkan bozguncu) kimselerdir. (59/Haşr, 18-19)

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

De ki: "Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun/uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı affetsin. Zira Allah, çok bağışlayandır ve çok merhametlidir." (3/Âl-i İmrân, 31)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

Ey iman edenler! Allah'a gere(kti)đi gibi kulluk yaparsanız O size, iyiyi kötüden ayırt edecek bir anlayış (fark etme yetisi) verir, kötülüklerinizi örter (günahlarınızı siler) ve sizi bağışlar. Kaldı ki Allah, büyük nimet sahibidir (çok cömerttir). (8/Enfâl, 29)

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

26- Allah'(ın hak yolun)a çağırın, salih ameller işleyen (yararlı işler yapan) ve: "Ben, (İslâm'a) teslim olan Müslümanlardanım." diyen kimse-den daha güzel sözlü kim olabilir ki! (41/Fussilet, 33)

إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

Size yasak edilen büyük günahlardan kaçınırsanız, (diğer) kusur(larınız-
dan dolayı kazandığınız günah)larınızı örter ve sizi şerefli bir yere koyup
yerleştiririz. (4/Nisa, 31)

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ
الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

Allah'ın sana verdiği şeylerde, ahiret yurdunu gözet ama dünyadaki na-
sibini de/payını da unutma! Allah'ın sana yaptığı iyilik gibi sen de
(başkalarına) iyilikte bulun! Yeryüzünde fitne-fesat peşine düşme
(arayışında olma)! Çünkü Allah bozgunculuk çıkaranları hiç sevmez.
(28/Kasas, 77)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

Ey iman edenler, Allah'a karşı sorumluluklarınızı bilin ve (daima) doğrularla beraber olun! (9/Tevbe, 119)

قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ
لِزَامًا

De ki: "Eğer dua ve niyazınız olmasa Rabbim size ne diye değer versin!" (Siz ey inkârcılar, gerçekleri) yalanladığınız için azap yakanıza yapışacaktır. (25/Furkan, 77)

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ

Allah katında yegâne din, İslâm'dır. Ancak kitap verilenler (Ehl-i Kitap), kendilerine ilim (doğru bilgi) geldikten sonra, aralarındaki ihtiras/kıskançlık yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın ayetlerini kim inkâr ederse (bilsin ki) Allah, hesabı çabuk görendir. (3/Âl-i İmrân, 19)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا
خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا
أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ
يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

Ey inananlar! Bir topluluk, diğer bir toplulukla alay etmesin; belki onlar, kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kadınlar da başka kadınlarla dalga geçmesinler; belki onlar, kendilerinden daha iyidirler. Kendi kendinizi ayıplamayın ve birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. Çünkü imandan sonra fâsıklık (hoş olmayan çirkin işlere bulaşmak), ne fena bir isimdir/ündür. (Buna rağmen) tövbe etmeyenler (var ya), işte onlar (bizzat kendilerine) zulmedenlerdir. 49/Hucurât, 11

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ
وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ
مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

Muhakkak biz sizi biraz korku, biraz açlık ve biraz da mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle dener (imtihan eder)iz. Öyleyse sabredenleri müjdele ki onların başına bir musibet (kötü bir şey) geldiğinde: “Biz Allah’a aitiz ve yine O’na döneceğiz.” derler. (2/Bakara, 155-156)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرحَمُونَ ﴿١٠﴾

Müminler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah’a karşı görevlerinizi yerine getirin ki merhamet olunasınız (şefkatle muamele göresiniz). (49/Hucurât, 10)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ
عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾

İnananlar öyle kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir, O'nun ayetleri okunduğu zaman onların imanları artar ve onlar Rablerine tevekkül ederler (güvenip dayanırlar). Ayrıca onlar namazı kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan infakta bulunurlar (hayır amacıyla harcama yaparlar). (8/Enfâl, 2-3)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

Allah kendisine şirk (eş ve ortak) koşmayı asla affetmez ama bundan başkasını dilediği kimse için bağışlar. Allah'a şirk koşan kimse, hiç şüphe yok ki büyük günaha girerek (bir nevi O'na) iftirada bulunmuş olur. (4/Nisâ, 48)

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾

Onların (inananların) çoğu, şirk (bataklığı) içerisinde oldukları hâlde Allah'a iman ederler. (12/Yusuf, 106)

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ

اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

Zalimlere katiyen özenip yönelmeyin (yandaş ve taraftar olmayın), yoksa ateş size de dokunur. Kaldı ki sizin Allah'tan başka dostunuz olmadığı gibi herhangi bir yardım da göremezsiniz. (11/Hûd, 113)

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ
إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾

Yahudiler ve Hıristiyanlar, onların dinine tabi olmadıkça/girmedikçe senden asla razı/hoşnut olmazlar. De ki: “Doğru yol, ancak Allah’ın yoludur.” Sana gelen bilgiden sonra onların arzu ve heveslerine uyarsan Allah katından kesinlikle sana ne bir dost ne de bir yardımcı bulunur.
(2/Bakara, 120)

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا
وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾

Sizin için hoş bir şey olmasa bile savaş size farz kılındı. Kaldı ki kötü görüp istemediğiniz bir şey, belki sizin için hayırlıdır; öte yandan sevip arzu ettiğiniz bir şey de sizin için hayırsız olabilir. (İşin iç yüzünü) siz bilmezsiniz ama Allah gayet iyi bilir. (2/Bakara, 216)

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ
وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي
بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

Şüphesiz Allah, Allah yolunda savaşarak (başkalarını) öldüren ve/veya (kendisi) öldürölen müminlerin canlarını ve mallarını –Tevrat, İncil ve Kur’an’da vaad edilmiş bir hak olarak- cennet karşılığında satın almıştır. Verdiğı sözü, Allah’tan daha fazla tutup yerine getiren kim vardır? Öyleyse yaptığınız alışverişe sevinin; zira bu, büyük bir kazanç (ve başarı)dır. (9/Tevbe, 111)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ
الصَّابِرِينَ

Ey iman edenler! Sabır ve (namazın akabinde yapacağınız) dua ve niyaz ile (O’ndan) yardım dileyin. Muhakkak ki Allah, sabredenlerle beraberdir. (2/Bakara, 153)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ
تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ
رَحِيمًا

Ey inananlar! Mallarınızı, aranızda haksızlıkla (gasp ederek) değil karşılıklı rıza ile yapılan ticaretle yiyin. (Harama bulaşarak) kendinizi mahvetmeyin. Kaldı ki Allah, size rahmetiyle muamele eder (acıır ve şefkatle yaklaşır). (4/Nisâ, 29)

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى
بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

Onlar (müminler) öyle kimselerdir ki Rablerinin çağrısına cevap verirler (emir ve yasaklarına uyarlar) ve namazı kılarlar. Onların işleri, aralarında danışma (şûra) ile olur (yani onlar her türlü işlerini birbirleriyle istişare ederek yürütürler). Kendilerine verdiğimiz rızıktan da infak ederler (yardım niyetiyle harcarlar). (42/Şûra, 38)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

Ey iman edenler! Hep birden barış (ortamın)a girin ve şeytanın adımlarına ayak uydurmayın. Çünkü o sizin apaçık düşmanınızdır. (2/Bakara, 208)

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ
نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

Sana herhangi bir iyilik gelirse (bil ki) bu Allah'ın (in lutfun)dandır ama sana bir kötülük isabet ederse bu da kendi (düşüncesizliği)ndendir. (Ey Muhammed) seni insanlara peygamber olarak gönderdik. (Bu gerçeğe) şahit olarak Allah yeter. (4/Nisa, 79)

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾

İnanan kullarıma de ki: "Namazı kılınlar, –alışveriş ve dostluğun olmayacağı bir günün gelmesinden önce- kendilerine verdiğimiz rızıktan infak/hayır amacıyla gizli ve açık olarak sarf etsinler." (14/İbrahim, 31)

فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾

Sen, kâfirlere/inkârcılara itaat etme (boyun eğip uyma) ve onlara karşı büyük bir direnç göstererek olanca gücünle mücadele et! (25/Furkan, 52)

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ
مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾

İman edip inançlarına zulüm pisliği (haksızlık kırı) bulaştırmayanlara gelince, işte onlar için (tam bir) emniyet vardır. Gerçekten doğru yolda bulunanlar da onlardır. (6/En'âm, 82)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ
﴿٨٣﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨٤﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا
مَا أُنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨٥﴾

Ey inananlar! Eğer siz Allah'a yardımda bulunursanız O da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit kılar (yere sağlam bastırır). İnkâr edenlere gelince yıkım (perişanlık) onlar içindir; nitekim yaptıkları onca iş de boşa gitmiştir. Bu, Allah'ın indirdiğini kötü görüp beğenmemeleri sebebiyledir. Zaten o yüzden (Allah) onların işlerini boşa çıkarmıştır. (47/Muhammed, 7-9)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

Allah (öyle bir İlâhtır ki) O'ndan başka tanrı olmayan, kendisini uyuklama ve uyku tutmayan, daima diri, her an varlıkları gözetip durandır. Göklerde olan ve yerde olan her şey O'na aittir. O'nun izni olmaksızın katında şefaath edecek kimse var mıdır? Onların (şimdiye kadar) ne yaptıklarını ve (bundan sonra da) ne yapacaklarını (bütün yönleriyle) O bilir. Onlar -kendi dilediğinden başka- O'nun ilminden hiçbir şeyi anlayıp kavrayamazlar. O'nun hâkimiyeti gökleri ve yeri kuşatmıştır; onların gözetilmesi O'na ağır/zor gelmez. O, en yücedir ve en büyüktür. (2/Bakara, 255)

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

52- Muhakkak ki Allah; adalet (le hükmetmey)i, (mutlak anlamda) iyilik(te) ve yardım(da bulunmay)ı ve yakınlara bakmayı (akrabayı görüp gözetmeyi) emreder. Öte yandan; hayâsızca davranmayı, kötü işler yapmayı ve haddi aşmayı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size (böylece) öğüt verir. (16/Nahl, 90)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ۝ وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

Bu Kur'an, (dünyada) en sağlam yola götürür ve salih amel işleyen (yararlı işler yapan) müminlere büyük ecir/sevap olduğunu, ahirete ise inananlara can yakıcı bir azap hazırladığımızı müjdeler. (17/İsrâ, 9-10)

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۝

Yüzlerinizi doğu tarafına ve batı yönüne çevirmeniz iyilik yapmış (hayır işlemiş) olmak demek değildir. Fakat asıl iyilik; Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, Kitab'a ve peygamberlere inanan; O'na olan sevgisinden dolayı yakınlarına, öksüz ve yetimlere, düşkünlere, yolculara, yoksullara yardımda bulunan ve köleleri azat etme uğrunda malını harcayan; namaz kılan, zekât veren; anlaşmaya vardıklarında sözlerinde duranlar; zorda, darda kaldıklarında ve (savaş gibi) kötü anlarda sabredenler (in yaptıkları işler)dir. İşte onlar, hakikaten doğru olanlardır ve gerçekten sakınanlar da onlardır. (2/Bakara, 177)

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٥٣﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ
يُرى ﴿٥٤﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى

İnsan için ancak emeğinin karşılığı vardır ki onun çalışması, ileride görülüp takdir edilecektir. Sonra da ona, (gayretinin) karşılığı eksiksiz (hatta fazlasıyla) verilecektir. (53/Necm, 39-41)

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا
الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٥٥﴾ وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ
صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا دُوَّ حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٥٦﴾

İyilik ve kötülük bir/aynı değildir. Sen, kötülüğü en güzel biçimde def et (uzaklaştır ve ondan kurtul)! Böyle yaparsan, seninle arasında düşmanlık bulunan kişinin, yakın bir dost gibi olduğunu görürsün. Bu, yalnızca sabredenlere bahşedilen bir özelliktir ve yine bu, sadece o büyük hazzı tadanlara lutfedilen bir niteliktir. (41/Fussilet, 34-35)

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ
سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾

Önünde ve arkasında insanı takip edenler vardır ki onlar, Allah'ın emriyle onu koruyup kollarlar. Bir topluluk kendi özünü/benliğini değiştirmedikçe Allah da onların durumunu değiştirmez. Allah bir halkın kötülüğünü dilerse artık onun önüne geçilemez. Onlar için Allah'tan başka bir kurtarıcı da bulunmaz. (13/Ra'd, 11)

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

De ki: "O Allah, bir tektir. Allah, her şeyden müstağnidir (yani O, hiçbir şeye ihtiyaç duymaz ama her şey O'na muhtaçtır). O (eş edinip) çocuk sahibi olmamış ve kendisi de (bir ana-babadan) doğmamıştır. Hiçbir şey de O'na denk değildir." (112/İhlâs, 1-4)

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

İkinci vaktine (veya asra ya da mutlak manada zamana) yemin olsun ki hiç şüphesiz insan ziyan içindedir. Ancak inanıp salih amel işleyenler (faydalı iş yapanlar), birbirlerine doğruyu tavsiye edenler ve sabırlı olmayı önerenler bunun dışındadır. (103/Asr, 1-3)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾

Yoksa siz, Allah, içinizden cihad (kendi yolunda her tür gayreti sarf) edenleri ve sabredenleri görüp bildirmeden cennete gireceğinizi mi sanıyorsunuz? (3/Âl-i İmrân, 142)

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ
لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ
فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

Allah'ın rahmetinin bir eseri olarak, sen onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı kalpli olsaydın, elbette onlar etrafından dağılıp giderlerdi. Hem onları affet, hem de onlar için (Allah'tan) bağışlanma dile! Herhangi bir iş hakkında onlara danış; fakat bir kere karar verdin mi, o zaman da Allah'a tevekkül et (güvenip dayan)! Gerçekten Allah, kendisine güvenenleri sever. (3/Âl-i İmrân, 159)

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ
يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا
وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

(Dünyada yapılan işlerin kaydedildiği) kitap (yani amel defteri) ortaya konunca, suçluların, onda yazılı olanlardan dolayı korktuklarını görürsün. (Bu durum karşısında) onlar: "Yazık bize, nasıl olmuş da küçük büyük hiçbir şey bırakmadan bu kitap/defter hepsini tek tek sayıp ortaya dökmüş!" derler. İşlediklerini önlerinde hazır bulurlar. Kaldı ki Rabbin kimseye haksızlık etmez. (18/Kehf,49)

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ
الْقُلُوبُ

Onlar, inanan ve kalpleri Allah'ı anmakla huzur bulan kimselerdir. Dikkat edin, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzura kavuşur. (13/Ra'd, 28)

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا

Peygamber: "Rabbim, doğrusu kavmim bu Kur'an'ı terk etmiştir." dedi. (25/Furkân, 30)

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

Bizim uğrumuzda cihad edenleri (her türlü gayreti gösterenleri), elbette (kurtuluşa erdiren) yollarımıza ileteceğiz. Kuşkusuz Allah, iyilerle beraberdir. (29/Ankebût, 69)

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُؤْخِذُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

Kadınların iddet/bekleme süreleri bittiğinde, onları ya uygun bir şekilde yanınızda tutun ya da onlardan ayrılın. İçinizden iki adil/güvenilir tanık edinin ve şahitliği Allah için yapın. İşte bunlar, Allah'a ve ahiret gününe inanan kimseye verilen öğütlerdir. Allah, kendisine karşı gelmekten sakınan kimseye bir çıkış kapısı açar (kurtuluş yolu gösterir). (65/Talâk, 2)

وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ
حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾

(Kendisine karşı sorumluluklarını bilen) kişiye, Allah, hiç ummadığı yerden rızık verir. Allah'a tevekkül eden (güvenip dayanan) kimseye, O yeter. Allah, mutlak surette işini hedefine ulaştırandır. Nitekim Allah, her şey için bir ölçü takdir etmiştir. (65/Talâk, 3)

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ
الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

Hani Lokman oğluna öğüt vererek: "Yavrucuğum, Allah'a şirk/ortak koşma; çünkü şirk, elbette (insanı günaha götüren) büyük zulümdür." demişti. (31/Lokman, 13)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾

Biz seni, ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik. (21/Enbiyâ, 107)

نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ
الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

Kullarıma, Benim, çok bağışlayıcı ve çok şefkatli olduğumu; azabıma gelince, onun da çok acı veren bir azap olduğunu bildir! (15/Hicr, 49-50)

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا
دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿٢٨٦﴾

Kullarım Beni sana sorarlarsa bilsinler ki Ben, gerçekten onlara yakınlım. Öyle ki yalvararak Benden bir şey isteyenin duasını kabul eder, onun karşılığını veririm. Artık onlar da davetim kendilerine ulaştığında çağırma uyup Bana inansınlar ki, doğru yola girenlerden olsunlar. (2/Bakara, 186)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

Allah'ı unutup da O'nun da benliklerini kendilerine unutturduğu kimseler gibi olmayın. Çünkü onlar, fâsık (yoldan çıkan bozguncu) kimselerdir. (59/Haşr, 19)

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

O (Allah), hanginizin daha iyi/güzel işler yapacağını sınamak amacıyla ölümü ve yaşamı yarattı. Zaten O, çok güçlüdür ve çok affedicidir. (67/Mülk, 2)

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

Andolsun Biz, Kur'an'ı, uyarıcı/hatırlatıcı olsun diye kolaylaştırdık; hani öğüt alan var mı? (54/Kamer, 17, 22, 32 ve 40) Not: İlgili surede geçen bu dört ayet, birbirinin aynıdır.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ
يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
مُبِينًا

Allah ve Peygamber'i bir şeye hükmettiği zaman, inanan erkek ve kadına, işlerinde artık başka tercihlerde bulunmak yakışmaz. Dolayısıyla Allah'a ve Peygamber'e isyan eden (karşı gelen) kimse, kesinlikle ve açıkça (doğru) yoldan sapmış/çıkmış olur. (33/Ahzâb, 36)

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

Bu Kitap, doğruluğunda şüphe bulunmayan ve Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olanlara yol gösteren bir kılavuzdur. (2/Bakara, 2)

لَوْ أَنزَلْنَاهَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

Eğer Biz, bu Kur'an'ı bir dağa indirmiş olsaydık elbette sen, onun, Allah korkusuyla baş eğerek paramparça olduğunu görürdün. Biz bu örnekleri, insanlar düşünsünler diye veriyoruz. (59/Haşr, 21)

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

Doğrusu Biz, emaneti göklere, yere ve dağlara sunduk; onlar da bu sorumluluğun altına girmekten çekindiler ve onu üstlenmekten korkup kaçındılar. Derken onu insan yükledi. Gerçekte o, çok zalim ve çok cahildir (gayet kıt/sınırlı bilgisi yüzünden kendine karşı bile oldukça acımasızdır). (33/Ahzâb, 72)

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ
أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٢﴾ نَحْنُ
أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣٣﴾ نُزِّلَ مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٤﴾

“Rabbimiz Allah’tır” deyip sonra da doğruluk üzere yollarına devam edenlere gelince melekler (ölümleri anında) onların başucuna gelir ve onlara şöyle derler: “Korkmayın, üzülmeyin ve size vaad edilen cennetle sevinin. Zira biz dünya hayatında da ahirette de sizin dostunuz. Burada canlarınızın çektiği ve –söz verildiği gibi- umduğunuz şeyler, bağışlaması ve esirgemesi bol olan (Cenâb-ı Hakk) katından/tarafından size bir ziyafet olarak sunulacaktır.” (41/Fussilet, 30-32)

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ
الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿٣٥﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٣٦﴾

Şeytana ve putlara tap(in)maktan kaçınıp Allah’a (iman ve ibadete) yönelen kimselere gelince onlar için (büyük bir) müjde vardır. Kulak verip (dikkatle dinleyerek) en güzel söze (ya da sözlerin en güzeline) uyan kullarımı müjdele. İşte Allah’ın doğru yola ilettikleri onlardır. Zaten onlar, akıl sahibidirler (akıllarını iyi ve yerinde kullanan kişilerdir). (39/Zümer, 17-18)

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾
لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾

Şöyle de: "Namazım, (hacc, kurban vb.) ibadetlerim, yaşamım ve ölümüm, sadece âlemlerin Rabbi olan Allah içindir ki O'nun hiçbir şeriki (eşi, benzeri ve ortağı) yoktur. Ben bununla (böyle inanmakla) emrolundum. Nitekim (İbrahim olarak) ben, Müslümanların ilkiyim." (6/En'âm, 162-163)

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿٣٨﴾

Sana indirdiğimiz bu Kitap, (çok) mübarektir. Dolayısıyla (insanlar) onun ayetlerini düşünsünler ve akıllı olanlar da (on-lar-dan) öğüt alıp ders çıkarsınlar. (38/Sâd, 29)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ
أَحَدًا

(Onlara şunu) söyle: "Ben de sizin gibi bir insanım; fakat şu kadar var ki bana, tanrınızın tek bir İlâh olduğu vahyolunuyor. O yüzden Rabbine kavuşmayı uman kimse, salih ameller işlesin (faydalı işler yapsın) ve Rabbine kullukta/ibadette O'na hiçbir şerik (eş/ortak) koşmasın. (18/Kehf, 110)

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

Bilin ki dünya hayatı ancak bir oyun, oyalanma, süslenme, aranızda övünme (sebebi), mal ve çocuk (sahibi olma) bakımından çoğalmaktan ibarettir. Bu, yağmurun bitirdiği, çiftçilerin de yüzünü güldüren bir bitkiye benzer ki o, bir müddet sonra kurur ve onun sapsarı kesildiğini görürsün; ardından o çerçöp olur. Ahirette çetin bir azap vardır ama Allah'ın bağışlaması ve hoşnutluğu da –göz ardı edilemez- bir gerçektir. Dünya hayatı ise sadece aldatıcı bir geçinip gitmedir. (57/Hadîd, 20)

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝
اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝

Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı alaktan (embriyodan) yarattı. Oku; zira senin Rabbin, en cömert olan (varlık)dır ki O, kalemle (yazmayı) öğreten ve insana bilmediğini bildirendir. (96/Alak, 1-5)

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا
يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ۝

İnsanlar, (yeryüzünde dolaşan diğer) canlılar ve (sağılan) hayvanlardan yine böyle çeşitli renklerde olanlar vardır. Allah'ın kullarından ancak bilginler, O'na karşı içten gelen derin bir saygı duyarlar. Doğrusu Allah, çok güçlüdür ve çok bağışlayandır. (35/Fâtır, 28)

قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا

De ki: "Herkes, yaratılış mizacına göre davranır. Zaten kimin en doğru yolda olduğunu yine en iyi Rabbiniz bilir." (17/İsrâ, 84)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي
الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ
فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt ve kalplerde olana şifa, inananlara doğru yolu gösteren bir rehber ve rahmet gelmiştir. (O hâlde onlara) de ki: "Bunlar, Allah'ın bol nimeti ve rahmeti vesilesiyledir. Buna sevininler. Zira O, kendilerinin toplayıp biriktirdiklerinden daha hayırlıdır." (10/-Yunus, 57-58)

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾

Allah kuluna kâfi gelip yetmez mi? Seni O'ndan başka şeylerle korkutuyorlar. Oysa Allah'ın saptırdığını doğru yola iletecek (kimse) yoktur. (39/Zümer, 36)

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ
وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

Doğrusu, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği gibi hükmedesin diye Kitab'ı sana hak (gerçeğin vesikası) olarak indirdik. (Bu durumda) hainlerin tarafını tutma! (4/Nisâ, 105)

اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ
شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ
تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nuru, içinde kandil bulunan bir ışık yuvasına benzer. O kandil, bir cam fanus içindedir; cam fanus ise sanki inci gibi parlayan bir yıldızı andırmaktadır. Bu, ne doğuya ne de batıya ait olan bereketli zeytin ağacından (bir maddeyle) tutuşturulup yakılır. Ateş değmese bile bu ağacın (kendine özgü) yağı, nerdeyse (ortalığı aydınlatacak kadar) parlaktır. Bu hâl, nur üstüne nurdur. Allah dileğini nuruna kavuşturur. Allah insanlara (böyle) örnekler verir. Nitekim Allah, her şeyi en iyi bilendir. (24/Nûr, 35)

مَنْ أَجَلَ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ
نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا
أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعَدَ
ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ

Bundan dolayı İsrailoğulları hakkında şu hükmü yazıp/kararlaştırıp önlerine koyduk: "Kim, bir canı bir cana bedel veya yeryüzünde çıkardığı bir bozgunculuğa karşılık olmaksızın öldürürse o, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu diri tutup yaşatırsa tüm insanlara hayat vermiş gibi olur." Andolsun ki peygamberlerimiz onlara apaçık belgelerle geldi ama bundan sonra onların çoğu, yeryüzünde taşkınlık eder oldular. (5/Mâide, 32)

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostudurlar. Onlar iyiliği tavsiye eder, kötülükten sakındırırlar, namazı kılarlar, zekâtı verirler, Allah'a ve Peygamberine itaat ederler. (Buna mukabil) Allah da onlara rahmet edecek (şefkat gösterecek)tir. Hiç şüphesiz Allah, çok güçlüdür ve hikmet sahibidir. (9/Tevbe, 71)

وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُفِضَ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ
قَرِينٌ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ
الْقَرِينُ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

Kim, Rahman'ı (hatırlayıp) anmayı (umursamayarak) görmezlikten gelirse bir şeytanı onun başına (öyle bir) sarıp musallat ederiz ki o, artık onun en yakın arkadaşı olur. (Bundan böyle) o (şeyta)nlar, onları (doğru) yoldan alıko(yup saptırı)rlar. (Buna rağmen) onlar, hâlâ kendilerinin hidayet üzere (doğru yolda) olduklarını zannederler. Sonunda o, Bize gelince, o (şeyta)na: "Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arasındaki mesafe kadar uzaklık olsaydı (da seninle hiç buluşup tanışmasaydık. Meğer) sen ne kötü arkadaş imişsin." der. (Bu pişmanlık sözleri) bugün size asla fayda sağlamaz; çünkü siz (onunla birlikte) zulmetmiştiniz, şimdi de azapta ortaksınız. (43/Zuhuruf, 36-39)

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٣١﴾

İyi bir kimse olmak kaydıyla kim kendini Allah'a teslim ederse şüphesiz o, en sağlam kulpa tutunmuş olur. İşlerin sonucu Allah'a ulaşır. (31/Lokman, 22)

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾
وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

Sana vahyolunana sarıl; zira sen, gerçekten dosdoğru bir yol üzeresin. Bu (Kur'an), sen ve ümmetin için bir hatırlatma (kaynağı)dır ki ondan (sorumlusunuz ve) sorgulanacaksınız. (43/Zuhruf, 43-44)

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ
وَلِيَذْكُرُوا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

Bu (Kitap/Kur'an), kendisiyle uyarılıp korkutulsunlar, sadece tek bir İlâh olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri de öğüt alsınlar (kendilerine çeki düzen versinler) diye insanlara (gönderilen) bir tebliğ/bildiridir. (14/İbrahim, 52)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ
اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ
ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾

İnsanlardan, Allah'a, bir uçtan (kenardan, tek bir noktadan) kulluk/ibadet eden(ler) vardır. Eğer ona bir iyilik dokunursa rahat eder, başına bir belâ geldiğinde ise gerisin geri (küfre) döner. Böylece o, dünyayı da ahireti de kaybeder. İşte apaçık hüsrân/kayıp budur. (22/Hac, 11)

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ
سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

Heva ve hevesini (boş arzularını) tanrı edinen, bilgisi olduğu halde Allah'ın şaşırtıp saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünü de perdelediği kimseyi gördün mü? Onu Allah'tan başka kim doğru yola ulaştırabilir? Hâlâ anlamıyor musunuz? (45/Câsiye, 23)

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çekiştikleri konularda seni hakem tayin edip, sonra senin verdiğin hükmü –içlerinde hiçbir sıkıntı/rahatsızlık duymaksızın- tam bir teslimiyetle kabul etmedikçe onlar gerçekten inanmış olmazlar. (4/Nisâ, 65)

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ
يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
حَكِيمًا

Bilmeyerek kötülük işleyip ardından hiç vakit kaybetmeksizin (yol yakinken) pişman olanların tövbesini kabul etmeyi, Allah bizzat kendi üzerine almıştır. Gerçekten Allah, onların tövbesini kabul eder. Nitekim Allah, her şeyi en iyi bilendir ve hikmet sahibidir. (4/Nisâ, 17)

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

Allah'a döndürüleceğiniz ve sonra –hiçbir haksızlığa uğramadan- herkesin kazancının kendisine eksiksiz verileceği günden korkun (ve ona göre hazırlığınızı yapın)! (2/Bakara, 281)

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۖ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٧٨﴾

Öyleyse bir işi bitirince hemen bir başkasına koyul/giriş ve her ne arzu ediyorsan onu da yalnızca Rabbinden iste! (94/İnşirah, 7-8)

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ
بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾

Kullarıma de ki (birbirleriyle) en güzel şekilde konuşup anlaşsınlar. Doğrusu şeytan, onların arasını bozmak ister. Çünkü şeytan, insanın apaçık düşmanıdır. (17/İsrâ, 53)

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ
الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾

Kur'an'dan, müminler için rahmet ve şifa (kaynağı) olan şey/ayetler indiriyoruz. Bu durum (böyle yapmamız), zalimlerin ancak hüsrânını (zarar ve ziyanını) artırır. (17/İsrâ, 82)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا أَمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ
وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا
تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٨٣﴾

Ey İnananlar! Allah'ın nişane (alâmet/sembol)lerine, (savaş yapılması) haram (olan) aya, hac kurbanlığına ve (ona takılan) gerdanlık kabilinden süs eşyasına, –Rablerinden sırf bol nimet ve hoşnutluk isteyerek- Beyt-i Haram'a (Ka'be'ye) gelenlere sakın saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz. Sizi, Mescid-i Haram'dan alıkoyup uzaklaştırdılar diye bir topluluğa olan kininiz, asla sizi haddi aşmaya sevk etmesin. Her tür iyilik ve fenalıktan sakınma konusunda birbirinize destek olun; günah ve düşmanlık hususunda ise yardımlaşmayın. Allah'a karşı sorumluluklarınızı bilin ve gereklerini yerine getirin; çünkü Allah, azabı çok şiddetli olandır. (5/Mâide, 2)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا
اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

108- Ey iman edenler! Siz kendiniz(i düzeltmey)e bakın. Siz doğru yolda olursanız, yoldan çıkıp sapan kimse size asla bir zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman Allah size yaptıklarınızı bildirecektir. (5/- Maide, 105)

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ
أَذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي
فِي الصُّدُورِ ﴿٢٢﴾

Onlar, yeryüzünde hiç dolaşmıyorlar mı ki orada bulunanları akledecek/düşünecek kalpleri ve/veya olup bitenleri işitecek kulakları olsun. Doğrusu yalnız gözler kör olmaz; fakat göğüslerde yer alan kalpler de körleşir. (22/Hac, 46)

وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ
لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾

Rabbinize boyun eğin ve azap size gelmeden önce O'na teslim olun.
Sonra yardım gör(e)mezsiniz. (39/Zümer, 54)

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

Din(i/İslâm'ı kabul)de zorlama yoktur. Zaten hak, batıldan (doğru ile yanlış kesin olarak birbirinden) tamamen ayrılmıştır. (Bundan böyle) Tağut'u (şeytan tipli saptırcıları) inkâr edip Allah'a inanan kimse, artık sağlam bir kulpa yapışmıştır. Allah her şeyi işitendir ve yine her şeyi en iyi bilendir. (2/Bakara, 256)

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ
سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِنْهُ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Mallarını Allah yolunda infak (hayır düşüncesiyle sarf) edenlerin hâli, her başağında yüz dane olmak üzere yedi başak veren dane/bitkinin durumuna benzer. Allah dilediğine kat kat verir; zira Allah, hazinesi geniş ve her tür bilgiye sahip olandır. (2/Bakara, 261)

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

İnsanların kendi elleriyle işledikleri yüzünden karada ve denizde fesat çıkar (çevre kirliliği benzeri tahribat meydana gelir ve tabiatın dengesi bozulur). Allah, belki pişman olup dönerler diye yaptıklarının bir kısmını onlara tattırır. (30/Rum, 41)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾

Hani Rabbiniz şöyle bir duyuruda bulunmuştu: Eğer (kadir kıymet bilip) şükrederseniz size (verdiğim nimetimi) elbette ve muhakkak artırırım ama bir de (değerini anlamayıp) nankörlük ederseniz o takdirde azabım çok şiddetlidir. (14/İbrahim, 7)

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٩﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١٠﴾

Cehennemlik oldukları açığa çıkıp anlaşıldıktan sonra hısımlar ve akrabalar bile olsalar, müşrikler (puta tapanlar) için bağışlanma dilemek Peygamber'e ve müminlere yakışmaz. İbrahim'in, babası için af talebinde bulunması, sadece ona verdiği bir sözden dolayı idi. Ancak onun Allah'a düşman biri olduğu belli olduktan sonra ondan uzaklaştı. İbrahim, gerçekten yumuşak huylu bir insandı. (9/Tevbe, 113-114)

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ
خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَعْلَاهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

(Müşriklerin Allah'a ortak koştukları mı) yoksa kendisine dua ettiği (yalvarıp yakardığı) zaman zorda kalana cevap veren, başa gelen sıkıntıyı gideren ve sizi yeryüzünün halife (yönetici)leri kılan/yapan mı (daha hayırlıdır)? Allah'ın yanında başka bir tanrı mı var? Ne kadar az düşünüyorsunuz! (27/Neml, 62)

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ
بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ
وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُورًا عَلَيْهَا يُتَكُونُونَ ﴿٦٣﴾ وَزُخْرُفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا
مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٦٤﴾

Eğer bütün insanlar bir ümmet olma durumuna (yani küfürde birleşerek tekdüze bir milleti andırırcasına birbirleriyle denk hâle) gelmeyecek olsalardı; Rahman'ı inkâr edenlerin evlerinin çatılarını, üstlerine çıktıkları merdivenleri, evlerinin kapılarını, üzerlerine yaslanacakları sedirleri/koltukları gümüşten yapar ve altın süslemelerle bezerdik. Bunların hepsi, ancak dünya hayatının geçimliğinden ibarettir. Rabbinin katında(ki) ahiret (kazancı) ise O'na karşı sorumluluklarının farkında olanlarındır. (43/Zuhruf, 33-35)

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرَجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ
دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ
وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ
بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

Sonra siz; birbirinizi öldüren, kötülük ve düşmanlık hususunda birleşip yardımlaşarak içinizden bir grubu –ki biri(leri)ni yerinden, yurdundan etmek size haram iken- memleketlerinden çıkaran, size esir olarak geldiklerinde de fidye (kurtuluş akçe)lerini verip kendilerini kurtarmaya yeltenen/çalışan kimselersiniz. Kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Aranızda böyle yapanın cezası, ancak dünya hayatında rezil olmaktır. Ahiret gününde ise onlar, azabın en şiddetli- sine uğratılırlar. Allah, yaptıklarınızdan katiyen gafıl değildir. (2/Bakara, 85)

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ﴿١﴾ أَنْ رَأَاهُ اسْتَعْزَى

Hayır, insan kendini müstağni görerek (kimseye muhtaç olmadığını zannederek) şımarıp azar ve taşkınlık yapmaya kalkışır. (96/Alak, 6-7)

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ
مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ
فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾

İman edenlerin, Allah'ı hatırlayıp andıkları için ve O'nun tarafından inen haktan, hakikatten dolayı kalplerinin ürperme zamanı henüz gelmedi mi? Onlar, daha önce kendilerine kitap verilenler (Ehl-i Kitap) gibi olmasınlar ki onların üzerinden uzun zaman geçti de bu, onların kalplerinin katılaştmasına yol açtı; zaten onların çoğu, fâsık/bozguncu kimse-lerdir. (57/Hadîd, 16)

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي
كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْ لَا تَأْسَوْا
عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ
فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

Yeryüzüne ve kendi başınıza gelen herhangi bir musibet yoktur ki biz onu gerçekleştirmeden önce o, bir kitapta (Levh-i Mahfûz'da yazılmış) olmasın. Doğrusu bu(nu yapmak) Allah'a kolaydır. Bu (takdir meselesi), kaybettiğiniz şeye üzülmemeniz ve O'nun size verdikleri karşısında da aşırı derecede sevinip şımarmamanız içindir. Allah, kendini beğenip övünen hiç kimseyi sevmez. (57/Hadîd, 22-23)

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ " إِنَّمَا الْأَعْمَالُ
بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
فُهَاجِرَتْهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ
يَنْكِحُهَا فَهَاجِرَتْهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ "

Mü'minlerin emîri Ebû Hafs Ömer ibni Hattâb radiyallahu anh Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken dinledim, dedi: "Yapılan işler niyetlere göre değerlendirilir. Herkes yaptığı işin karşılığını niyetine göre alır. Niyeti Allah'a ve Resulüne hicret olanın hicreti Allah'a ve Resulüne olur. Hicretteki niyeti bir dünyalığı elde etmek veya bir kadınla evlenmek olan kimsenin hicreti de ona göre değerlendirilir. Hülâsa herkes ne için hicret etmiş ise hicretini de ona göre değer bulur." (Buhârî, Bed'ü'l-vahy 1, İmân 41, Müslî m, İmâret 155)

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
"نِعْمَتَانِ مَغْبُوتَانِ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ الصَّحَّةُ وَالْفَرَاغُ"

İbn Abbâs radiyallahü anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Çoğu insanın farkına varmadığı iki nimet vardır ki, onlar sağlık ve boş vakittir." (Buhârî, Rikâk, 1)

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ " لَوْ كَانَ
لِابْنِ آدَمَ وَادِيَانِ مِنْ مَالٍ لَا يَبْتَغِي ثَالِثًا، وَلَا يَمْلَأُ جَوْفَ ابْنِ آدَمَ، إِلَّا
الشَّرَابُ، وَيَثُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ تَابَ "

İbn Abbas radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre o, Resûlullah sal-
lallahu aleyhi ve sellemi şöyle derken dinlemiştir: "Âdemoğlunun bir
vadi dolu malı olsa, bir katı malı daha olsun ister. Âdemoğlunun gözünü
ancak toprak doldurur. Allah tövbe eden kimsenin tövbesini kabul eder."
(Buhari, Rikâk, 10; Müslim, Zekât, 116)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " الْإِيمَانُ بَضْعٌ
وَسَبْعُونَ أَوْ بَضْعٌ وَسِتُّونَ شُعْبَةً، فَأَفْضَلُهَا قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَدْنَاهَا
إِمَاطَةُ الْأَدَى عَنِ الطَّرِيقِ، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivâyet edildiğine göre Nebî sallallahu
aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İman yetmiş veya altmış küsur şu'bedir.
En yükseği, 'Allah'tan başka ilâh yoktur' demek; en aşağısı ise, eziyet
veren şeyleri yoldan kaldırmaktır. Hayâ da imandan bir şu'bedir."
(Müslim, Îmân 58; Buhârî, Îmân 3)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: "إِيَّاكُمْ وَالْجُلُوسَ بِالطَّرْفَاتِ" فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا لَنَا مِنْ مَجَالِسِنَا بُدُّ نَتَحَدَّثُ فِيهَا، فَقَالَ: "إِذَا أَبَيْتُمْ إِلَّا الْمَجْلِسَ، فَأَعْطُوا الطَّرِيقَ حَقَّهُ" قَالُوا: وَمَا حَقُّ الطَّرِيقِ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: "غَضُّ الْبَصَرِ، وَكَفُّ الْأَدَى، وَرَدُّ السَّلَامِ، وَالْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ، وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ"

Ebû Saîd el-Hudrî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Yol kenarlarında oturmaktan sakının. Sahabiler 'Ey Allah'ın Resulü! Biz buralarda oturmak zorundayız. Çünkü meselelerimizi kendi aramızda konuşup müzakere ediyoruz' dediler. Allah Resulü: 'İlla da oturmanız gerekiyorsa yolun hakkını verin' buyurdu. 'Ey Allah Resulü Yolun hakkı nedir?' dediler. Efendimiz 'Yolun hakkı gözü haramdan sakınmak, ezadan kaçınmak, selama mukabelede bulunmak, iyiliği emredip kötülükten sakınmaktır' buyurdu. (Buhârî, İsti'zân, 2)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "دَعُونِي مَا تَرَكَتُكُمْ: إِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَثْرَةُ سَوَالِهِمْ وَاخْتِلَافِهِمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَيْءٍ فَاجْتَنِبُوهُ، وَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِأَمْرٍ فَأَتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ"

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivâyet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Herhangi bir konuyu size emredip yasaklamadığım sürece, siz de beni kendi halime bırakınız. Sizden önceki ümmetleri çok soru sormaları ve peygamberlerine karşı münakaşaya dalma-ları helâk etti. Size herhangi bir şeyi yasakladığım zaman ondan kesinlikle sakınınız, bir şeyi emrettiğimde de onu gücünüz yettiği ölçüde yerine getiriniz." (Buhârî, İ'tisâm 2; Müslim, Hac 412)

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ، قَالَ:
"إِذَا تَقَرَّبَ الْعَبْدُ إِلَيَّ شَبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا
تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا، وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً "

Enes radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in Rabbinden rivâyet ettiği bir hadîs-i kudsîde Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: "Kul(um) bana bir karış yaklaştığı zaman, ben ona bir arşın yaklaşıyorum; o bana bir arşın yaklaşıncı ben ona bir kulaç yaklaşıyorum; o bana yürüyerek geldiği zaman, ben ona koşarak varırım." Buhârî, Tevhîd 50)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " كُلُّكُمْ رَاعٍ
فَمَسْنُونٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالْأَمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْنُونٌ
عَنْهُمْ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْنُونٌ عَنْهُمْ، وَالْمَرْأَةُ
رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَوَلَدِهِ وَهِيَ مَسْنُونَةٌ عَنْهُمْ، وَالْعَبْدُ رَاعٍ عَلَى
مَالِ سَيِّدِهِ وَهُوَ مَسْنُونٌ عَنْهُ، أَلَا فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْنُونٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ "

İbni Ömer radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Hepiniz çobansınız. Hepiniz güttüğünüz sürüden sorumlusunuz. İnsanlara yönetici olan kimse onların çobanıdır ve onlardan mesuldur. Erkek ailesinin çobanıdır ve onlardan mesuldur. Kadın da evinin ve çocuğunun çobanıdır ve onlardan mesuldur. Netice itibariyle hepiniz çobansınız ve hepiniz idâre ettiklerinizden sorumlusunuz." (Buhârî, Cuma 11; Müslim, İmâre 20)

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ:
"لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ، رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَسَلَّطَهُ عَلَى هَلَكَةٍ فِي
الْحَقِّ، وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ حِكْمَةً فَهُوَ يَقْضِي بِهَا وَيُعَلِّمُهَا "

İbni Mes'ûd radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Hased etmek yoktur. Ancak şu iki kişiye gıpta edilebilir: Allah'ın verdiği malı hak yolunda harcamayı başaran kimseye. Allah'ın kendisine verdiği ilim ve hikmet ile yerli yerince hükmeden ve onu başkalarına öğretene kimseye." (Buhârî, İlim 15, Zekât 5, Müslim, Müsâfirîn 268)

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ
مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا، وَابْتَغَى بِهِ وَجْهَهُ "

Ebû Umâme el-Bâhilî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah, sadece ihlâsla ve kendi rızası gözetilerek yapılan amelleri/ibadetleri kabul eder." (Nesâî, Cihad, 24)

عَنْ تَمِيمِ الدَّارِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ قَالَ " الدِّينُ النَّصِيحَةُ " قُلْنَا لِمَنْ قَالَ " لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ "

Temîm ed-Dârî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Din samimiyettir". Biz: "Kim için?" deyince, Resûlullah: "Allah'a, Kitabına, Resûlüne, Müslümanların idarecilerine ve bütün Müslümanlara" dedi." (Ebu Davud, Edeb, 59)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَخْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى أَجْسَامِكُمْ ، وَلَا إِلَى صُورِكُمْ ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ "

Ebû Hüreyre Abdurrahman İbn-i Sahr radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: - "Allah Teâlâ sizin bedenlerinize ve suretlerinize değil, kalblerinize ve amellerinize bakar." (Müslim, Birr 33)

عَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "لَا تَكُونُوا
إِمْعَةً تَقُولُونَ إِنَّ أَحْسَنَ النَّاسِ أَحْسَنًا وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا وَلَكِنْ وَطَنُوا
أَنْفُسَكُمْ إِنَّ أَحْسَنَ النَّاسِ أَنْ تُحْسِنُوا وَإِنْ أَسَاءُوا فَلَا تَظْلِمُوا"

Huzeyfe radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Siz, insanlar bize iyilik yaparsa biz de iyilik yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz, diyen şahsiyetsiz kimse-ler gibi olmayın. Fakat siz gönlünüze 'insanlar iyilik yaparlarsa iyilik yapmak, zulmederlerse zulmetmemek ilkesini yerleştirin.'" (Tirmizî, Birr ve Sıla, 63)

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "الْمُؤْمِنُ
الَّذِي يُخَالِطُ النَّاسَ وَيَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ أَعْظَمُ أَجْرًا مِنَ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا
يُخَالِطُ النَّاسَ وَلَا يَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ"

Abdullah b. Ömer radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İnsanlarla beraber yaşayıp onların ezalarına katlanan mümin, insanlarla birlikte yaşamayıp ezaları-na katlanmayan müminden daha fazla sevaba layıktır." (İbn Mâce, Fiten, 23)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ، وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ، وَإِرْشَادُكَ الرَّجُلَ فِي أَرْضِ الضَّلَالِ لَكَ صَدَقَةٌ، وَبَصْرُكَ لِلرَّجُلِ الرَّدِيءِ الْبَصِيرَ لَكَ صَدَقَةٌ، وَإِمَاطَتُكَ الْحَجَرَ وَالشَّوْكَةَ وَالْعَظْمَ عَنِ الطَّرِيقِ لَكَ صَدَقَةٌ، وَإِفْرَاغُكَ مِنْ دَلُوكَ فِي دَلْوِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ"

Ebû Zerr el-Gifârî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Mümin kardeşine tebessüm etmen sadakadır. İyiliği emredip kötülükten sakındırman sadakadır. Yolunu kaybeden kimseye yol göstermen sadakadır. Gözleri görmeyen bir kişiye yolunu göstermen sadakadır. Yoldan taş, diken, kemik gibi şeyleri kaldırıp atman senin için sadakadır. Kendi dolu kovandaki suyu kardeşinin kovasına doldurman senin için bir sadakadır." (Tirmizi, Birr ve sıla, 36)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ"

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Gerçek pehlivan güreşte rakiplerini yenen değil, öfkелendiği zaman nefesine hâkim olabilendir" (Buhârî, Edeb 102; Müslim, Birr ve sıla, 107)

عَنْ حَكِيمِ بْنِ حَزَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " الْيَدُ
الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى، وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ، وَخَيْرُ الصَّدَقَةِ عَنْ ظَهْرِ
غَنَى، وَمَنْ يَسْتَغْفِرْ يُعْفِهِ اللَّهُ، وَمَنْ يَسْتَغْنِ يُغْنِهِ اللَّهُ "

Hakîm b. Hizâm radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu: "Veren el alan elden hayırlıdır. Yardım etmeye, geçimini üstlendiğin kimselerden başla! Sadakanın hayırlısı, ihtiyaç fazlası maldan verilendir. Kim insanlardan bir şey istemezse, Allah onu kimseye muhtaç etmez. Kim de tokgozlü olursa, Allah onu zengin kılar." (Buhârî, Zekât 18, Nefekât 2; Müslim, Zekât 94-97, 106, 124)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
"الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ، وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا
نَهَى اللَّهُ عَنْهُ "

Abdullah İbni Amr İbni Âs radiyallahu anhümâ' dan rivayet edildiğine göre, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Müslüman, dilinden ve elinden müslümanların emin olduğu kimsedir. Muhâcir ise, Allah'ın yasakladığı şeylerden uzak duran kimsedir." Buhârî, İmân 4-5, Rikâk 26; Müslim, İmân 64-65

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: "بَادِرُوا
بِالْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ ، فَسَتَكُونُ فِتْنٌ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلَمِ يُصْبِحُ الرَّجُلُ
مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا ، وَيُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا، يَبِيعُ دِينَهُ
بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Salih amellerle yarınlar hazırlikli olun. Zira yakin bir gelecekte karanlik geceler gibi birtakim fitneler ortaligi kaplayacaktır. O zaman insan, sabahleyin muminken akşamleyin inançsiz bir insan olur; akşamleyin muminken sabahleyin inançsiz bir insan olur. Dinini dünya menfaatine satar." (Müslim, İmân 186).

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ،
وَأَتَّبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ "

Ebû Zer Cündeb İbni Cünâde radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Nerede ve nasıl olursan ol, Allah'dan kork. Kötülük işlersen, hemen arkasından iyilik yap ki, o kötülüğü silip süpürsün. İnsanlarla güzel geçin!" (Tirmizî, Birr 55)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا، وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İnsanları doğru yola çağıran kimseye, kendisine uyanların sevabı kadar sevap verilir. Ona uyanların sevaplarından da hiçbir şey eksilmez. Başkalarını sapıklığa çağıran kimseye de, kendisine uyanların günahı kadar günah verilir. Ona uyanların günahlarından da hiçbir şey eksilmez."(Müslim, İlim 16)

عَنْ سُفْيَانَ بْنِ أَصِيدِ الْحَضْرَمِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: " كَبُرَتْ خِيَانَةٌ أَنْ تُحَدِّثَ أَخَاكَ حَدِيثًا هُوَ لَكَ بِهِ مُصَدِّقٌ، وَأَنْتَ لَهُ بِهِ كَاذِبٌ "

Süfyan İbn Esîd el-Hadramî radiyallahu anh Rasûlullah'ı sallallahu aleyhi ve sellem şöyle derken işittiğini nakletmiştir: "Sana inandığı halde kardeşine (kendisini kandıracak) yalan bir söz söylemen ne kadar büyük bir hıyanettir!" (Ebû Dâvud, Edeb, 79).

عَنْ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " تَرَى الْمُؤْمِنِينَ فِي تَرَاحِمِهِمْ وَتَعَاطِفِهِمْ، مَثَلُ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهْرِ وَالْحُمَى".

Numân İbni Beşir radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta tek bir vücut gibidirler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar." (Buhârî, Edeb 27; Müslim, Birr 66)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أدُلَّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ، أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Siz, iman etmedikçe cennete giremezsiniz; birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız. Yaptığınız zaman birbirinize olan sevginizi pekiştirecek bir şey söyleyeyim mi? Aranızda selâmı yayınız." (Müslim, İmân 93)

عَنْ أَبِي الْحَوْرَاءِ السَّعْدِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، مَا حَفِظْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: قَالَ: حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ: " دَعُ مَا يَرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيْبُكَ، فَإِنَّ الصَّدْقَ طُمَأْنِينَةٌ، وَإِنَّ الْكَذِبَ رِيْبَةٌ "

Ebû Muhammed Hasan İbn Ali İbni Ebû Tâlib radiyallahu anh şöyle dedi: Ben Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'den: "Şüpheliyi bırak, şüphe vermeyene bak. Zira gönül, (sözde ve işde) doğrudan huzur, yalandan kuşku duyar" buyurduğunu belledim. (Tirmizî, Kıyâmet 60)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوْذِ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لَيْسَ كُنْتُ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse komşusunu rahatsız etmesin. Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse misafirine ikram etsin. Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse ya faydalı söz söylesin veya sussun!" (Buhârî, Nikâh 80; Müslim, İmân 74, 75)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِصَاحِبِهِ، وَخَيْرُ الْجِيرَانِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِجَارِهِ "

Abdullah İbni Amr radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah Teâlâ'ya göre arkadaşların hayırlısı, arkadaşına faydalı olandır. Yine Allah Teâlâ'ya göre komşuların hayırlısı, komşusuna faydalı olandır." (Tirmizî, Birr 28)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " لَوْ يَعْلَمُ الْمُؤْمِنُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْعُقُوبَةِ مَا طَمَعَ بِجَنَّتِهِ أَحَدٌ، وَلَوْ يَعْلَمُ الْكَافِرُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الرَّحْمَةِ مَا قَنَطَ مِنْ جَنَّتِهِ أَحَدٌ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Eğer mü'min, Allah'ın azabının nitelik ve niceliğini bilseydi, cennet ümidine kapılmazdı. Kâfir de Allah'ın rahmetinin nitelik ve niceliğini tam olarak kavrayabilseydi, O'nun cennetinden asla ümidini kesmezdi". (Müslim, Tevbe 23)

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " اتَّقُوا الظُّلْمَ، فَإِنَّ الظُّلْمَ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَاتَّقُوا الشَّحَّ، فَإِنَّ الشَّحَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ حَمَلَهُمْ عَلَى أَنْ سَفَكُوا دِمَاءَهُمْ وَاسْتَحَلُّوا مَحَارِمَهُمْ "

Câbir b. Abdillâh radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Zulümden sakının. Çünkü zulüm, kıyamet gününde zalime zifri karanlık olacaktır. Cimrilikten ve bencillikten de sakının. Çünkü cimrilik ve bencillik sizden önceki ümmetleri helâk etmiş, onları birbirlerinin haksız yere kanlarını dökmeye, haramlarını helâl saymaya sevk etmiştir." (Müslim, Birr 56)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا، وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِكُمْ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlakı en iyi olanlardır. En iyileriniz hanımlarınıza karşı iyi muamelede bulunanlardır." (Tirmizî, Radâ` 11. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Sünnet, 15; İbni Mâce, Nikâh 50)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " لَا يَفْرَكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Bir kimse karısına kin beslemesin. Onun bir huyunu beğenmezse, bir başka huyunu beğenir." Müslim, Radâ` 61

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى تَبْلُغَا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَا وَهُوَ، وَضَمَّ أَصَابِعَهُ "

Enes İbni Mâlik radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Her kim iki kız çocuğunu yetişkinlik çağına gelinceye kadar büyütüp terbiye ederse, kıyamet günü o kimseyle ben şöyle yanyana bulunacağız" buyurdu ve parmaklarını bitıştirdi. (Müslim, Birr 149. Ayrıca bk. Tirmizî, Birr 13)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يُبْدَأُ فِيهِ بِبِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَهُوَ أَقْطَعُ "

Ebû Hureyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Besmele ile başlanmayan her önemli iş bereketsiz ve sonuçsuzdur" (İbn Ebî Şeybe, Musannef, IX, 116).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "لَا يَجْزِي وَلَدٌ وَالِدًا، إِلَّا أَنْ يَجِدَهُ مَمْلُوكًا، فَيَشْتَرِيَهُ فَيُعْتِقَهُ"

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Hiçbir evlat babasının hakkını ödeyemez. Ancak onu köle olarak bulur, satın alıp azat ederse belki!" (Müslim, İtk 25; Ebû Dâvûd, Edeb 120)

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " مَا أَكْرَمَ شَابٌّ شَيْخًا لِسِنِّهِ إِلَّا قَيَّضَ اللَّهُ لَهُ مَنْ يُكْرِمُهُ عِنْدَ سِنِّهِ "

Enes İbni Mâlik radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah Teâlâ, yaşından ötürü bir ihtiyara saygı gösteren gence, yaşlılığında hizmet edecek kimseler lutfeder."Tirmizî, Birr 75

عَنْ الْمُقْدَامِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ، خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ، "

Mikdâm radiyallahu anh'den nakledildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Hiç kimse kendi el emeği ile kazandığından daha iyi bir yiyecek yiyemez." (Buhârî, Büyû', 15; İbn Mâce, Ticaret, 1)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ، وَرَزَقَ كَفَافًا، وَقَنَعَهُ اللَّهُ بِمَا آتَاهُ "

Abdullah İbni Amr radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Hayatını sürdürecekt kadar rızka nail olup Allah'ın kendisine verdiği bu rızka kanaat eden Müslüman, kurtuluşa ermiştir."(Müslim, Zekât 125. Tirmizî, Zühd 35)

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " لَأَنْ يَأْخُذَ أَحَدُكُمْ أَحْبَلَهُ ثُمَّ يَأْتِيَ الْجَبَلَ ، فَيَأْتِيَ بِحُزْمَةٍ مِنْ حَطَبٍ عَلَى ظَهْرِهِ فَيَبِيعُهَا ، فَيَكُفَّ اللَّهُ بِهَا وَجْهَهُ ، خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ النَّاسَ ، أَعْطَوْهُ أَوْ مَنَعُوهُ "

Ebû Abdullah Zübeyr İbni'l-Avvâm radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İnsanın, kimseye yüz suyu dökmeden odun toplamak için ipi omzuna atıp dağın yolunu tutması ve odun hevengini sırtlanıp satması, -verseler de vermeseler de-başkalarına el açmasından daha iyidir." (Buhârî, Zekât 50, 53; Nesâî, Zekât 85)

حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَهُوَ يَقُولُ:
"الدُّنْيَا مَلْعُونَةٌ مَلْعُونٌ مَا فِيهَا إِلَّا ذِكْرُ اللَّهِ، وَمَا وَالَاهُ أَوْ عَالِمًا أَوْ
مُتَعَلِّمًا "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sal-
lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Dünya ve onun içinde olan
şeyler değersizdir. Sadece Allah'ı zikretmek ve O'na yaklaştıran şeylerle,
ilim öğreten âlim ve öğrenmek isteyen öğrenci bundan müstesnadır."
(Tirmizî, Zühd 14. Ayrıca bk. İbni Mâce, Zühd 3)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ،
قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ، قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ، بَعِيدٌ مِنَ النَّارِ، وَالْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ
اللَّهِ، بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ، بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ، قَرِيبٌ مِنَ النَّارِ "

Ebu Hureyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-
lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Cömert, Allah'a yakın, cennete
yakın, insanlara yakın, ama cehennemden uzaktır. Cimri ise Allah'tan
uzak, cennetten uzak, insanlardan uzak, ama cehenneme yakındır."
(Tirmizî, Birr, 40)

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " كُلُوا، وَاشْرَبُوا،
وَالْبَسُوا وَتَصَدَّقُوا فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا مَخِيلَةٍ "

Ebu Hureyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İsraf etmeden, gösterişe kaçmadan (yiyeceklerden) yiyiniz, içiniz, elbiseler giyiniz ve sadaka veriniz." (Nesai, Zekât, 66)

عَنْ عِيَّاضِ بْنِ حِمَارٍ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ فِي خُطْبَتِهِ: " إِنَّ اللَّهَ
أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَلَا يَبْغِ أَحَدٌ عَلَى
أَحَدٍ "

İyâz İbni Himâr radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah Teâlâ bana: O kadar mütevâzi olun ki, kimse kimseye böbürlenmesin; kimse kimseye zulmetmesin, diye bildirdi."(Müslim, Cennet 64; Ebû Dâvûd, Edeb 40)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ، وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلَّهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Sadaka vermek malı eksiltmez. Kul başkalarının hatalarını bağışladıkça Allah da onun şerefini artırır. Kim Allah için alçakgönüllü davranırsa, Allah da onu yükseltir." Müslim, Birr 69. Ayrıca bk. Tirmizî, Birr 82

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ " عَيْنَانِ لَا تَمْسُهُمَا النَّارُ عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ "

İbn Abbas'tan radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İki göz vardır ki, cehennem ateşi onlara dokunmaz. Biri Allah korkusundan ağlayan göz, diğeri ise gecesini Allah yolunda nöbet tutarak geçiren gözdür." (Tirmizî, Fedailü'l-Cihad, 12)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: " مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ "

Ebû Saîd el-Hudrî radiyallahu anh, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken işittim dedi: "Kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki, bu imanın en zayıf derecesidir." (Müslim, Îmân 78, Tirmizî, Fiten 11; Nesâî, Îmân 17)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: " أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَتْ مُنَافِقًا خَالِصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدْعَهَا إِذَا أُوتِمِنَ خَانَ، وَإِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ "

Abdullah İbni Amr İbni Âs radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Dört huy kimde bulunursa, o adam tam münafık olur. Bir kimsede bu huylardan biri bulunursa, o huydan vazgeçinceye kadar onda münafığın özelliklerinden biri var demektir. O dört huya sahip olan kimse: Kendisine bir şey emanet edilince hiyânet eder. Konuşunca yalan söyler. Bir antlaşma yapınca sözünde durmaz. Düşmanlık yapınca da aşırı gider." (Buhârî, Îmân 24;; Müslim, Îmân 106)

عَنْ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: " سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْبِرِّ وَالْإِثْمِ؟ فَقَالَ: الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي نَفْسِكَ ، وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلَعَ عَلَيْهِ النَّاسُ "

Nevvâs İbni Sem'ân radiyallahu anh şöyle dedi: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e iyilik ve kötülüğün ne olduğunu sordum. Buyurdu ki: "İyilik güzel ahlâktır. Günah ise içini kemiren ve başkalarının bilmesini istemediğin şeydir." (Müslim, Birr 14, 15; Tirmizî, Zühd 52)

عن أبي الدرداء رضي الله عنه : أن النبي ﷺ قال : " ما من شيء أثقل في ميزان المؤمن يوم القيامة من حسن الخلق . وإن الله يَبْغِضُ الْفَاحِشَ الْبَذِيَّ "

Ebü'd-Derdâ radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Kıyamet gününde inanan insanın (manevi) terazisinde güzel ahlâktan daha ağır bir şey bulunmaz. Allah Teâlâ çirkin hareketler yapan, çirkin sözler söyleyen kimseden hoşlanmaz" (Tirmizî, Birr 61)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " إِذَا مَاتَ
الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ، صَدَقَةٌ جَارِيَةٌ، وَعِلْمٌ يُنْتَفَعُ بِهِ،
وَوَلَدٌ صَالِحٌ يَدْعُو لَهُ "

Ebû Hureyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İnsan öldüğü zaman ameli kesilir. Ancak üç şey müstesnadır: sadakayı cariyeye, faydalı ilim ve ona dua eden salih evlat." (Müslim, Vasiyye, 3)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: رَغِمَ أَنْفٌ، ثُمَّ رَغِمَ أَنْفٌ، ثُمَّ رَغِمَ أَنْفٌ، ثُمَّ
رَغِمَ أَنْفٌ، قِيلَ: مَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: " مَنْ أَدْرَكَ أَبَوَيْهِ عِنْدَ الْكِبَرِ
أَحَدَهُمَا أَوْ كِلَيْهِمَا فَلَمْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Anne ve babasına veya onlardan sadece birine yaşlılık günlerinde yetişip de cennete giremeyen kimse perişan olsun, perişan olsun, perişan olsun" (Müslim, Birr 9, 10)

عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الْأَسْلَمِيِّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " لَا تَزُولُ قَدَمًا
عَبْدٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ، وَعَنْ عِلْمِهِ فِيمَ
فَعَلَ، وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ، وَعَنْ جِسْمِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ "

Ebû Berze Nadle İbni Ubeyd el-Eslemî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Hiçbir kul, kıyamet gününde, ömrünü nerede tükettiğinden, ilmiyle ne gibi işler yaptığından, malını nereden kazanıp nerede harcadığından, vücudunu nerede yıprattığından sorulmadıkça bulunduğu yerden kıpırdayamaz." (Tirmizî, Kıyamet 1)

عَنْ أَبِي يَحْيَىٰ صُهَيْبِ بْنِ سِنَانَ ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ
إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَاءٌ شَكَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَاءٌ صَبَرَ،
فَكَانَ خَيْرًا لَهُ "

Ebû Yahyâ Suheyb İbni Sinân radiyallahu anh'den rivâyet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Mü'minin durumu gıpta ve hayranlığa değer. Çünkü her hâli kendisi için bir hayır sebebidir. Böylesi bir özellik sadece mü'minde vardır: Kendisine bir nimet bahşedilecek olsa, şükreder; bu onun için hayır olur. Başına bir belâ gelecek olsa, sabreder; bu da onun için hayır olur." (Müslim, Zühd 64)

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَخْبَرَهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلَمُهُ، وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبَاتٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ "

Abdulah İbni Ömer radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir. Ona zulmetmez, haksızlık yapmaz, onu düşmana teslim etmez. Müslüman kardeşinin ihtiyacını gideren kimsenin Allah da ihtiyacını giderir. Kim bir Müslüman'dan bir sıkıntıyı giderirse, Allah Teâlâ o kimsenin kıyamet günündeki sıkıntılarından birini giderir. Kim bir Müslüman'ın ayıp ve kusurunu örterse, Allah Teâlâ da o kimsenin ayıp ve kusurunu örter." (Buhârî, Mezâlim 3; Müslim, Birr 58)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ، وَفِي كُلِّ خَيْرٍ اخِرَصٌ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ، وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ: قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Kuvvetli mü'min, (Allah katında) zayıf mü'minden daha hayırlı ve daha sevimlidir. (Bununla beraber) her ikisinde de hayır vardır. Sen, sana yararlı olan şeyi elde etmeye çalış. Allah'dan yardım dile ve asla acziyet gösterme. Başına bir şey gelirse, "şöyle yapsaydım, böyle olurdu" diye hayıflanıp durma. "Allah'ın takdiri bu, O, ne dilerse yapar" de. Zira "eğer şöyle yapsaydım" sözü şeytanı memnun edecek işlerin kapısını açar." (Müslim, Kader 34. Ayrıca bk. İbni Mâce, Mukaddime 10)

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: " لَا يَتَمَنَّيَنَّ أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ مِنْ ضَرٍّ أَصَابَهُ، فَإِنْ كَانَ لَا بُدَّ فَاعْلًا فَلْيَقُلْ، اللَّهُمَّ أَحْنِي مَا كَانَتْ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا كَانَتْ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي "

Enes İbni Mâlik radiyallahu anh'den rivâyet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Başına bir musibet geldi diye hiç biriniz ölümü temenni etmesin. Mutlaka böyle bir şey temenni etmek zorunda kalırsa: 'Allahım, benim için yaşamak hayırlı olduğu sürece beni yaşat, hakkımda ölüm hayırlı olduğu zaman da beni öldür' desin." (Buhârî, Merdâ 19; Daavât 30; Müslim, Zikir 10, 13)

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " إِنَّ الصَّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صَدِيقًا، وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا "

Abdullah İbni Mes'ud radiyallahu anh'den rivâyet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Şüphesiz ki sözde ve işte doğruluk iyiliğe, iyilik ise cennete götürür. İnsan daima doğru söz söylerse nihayet Allah katında siddîk (dosdoğru) diye yazılır. Yalancılık, günaha, günah ise cehenneme götürür. insan yalancılığı meslek edince Allah katında kezzâb (çok yalancı) diye yazılır." (Buhârî, Edeb 69)

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ، قَالَ: ثِنْتَانِ حَفِظْتُهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَ وَلْيُحِدَّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، فَلْيُرِخْ ذَبِيحَتَهُ ".

Şeddâd ibni Evs radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah Teâlâ her varlığa iyi davranılmasını emretmiştir. Öyleyse canlı bir varlığı öldürmeniz gerektiğinde, bu işi can yakmayacak şekilde yapın. Bir hayvanı boğazlayacağınız zaman, ona eziyet vermeyecek güzel bir şekilde kesin. Bu işi yapacak olan kimse bıçağını iyice bilesin, hayvana acı çektirmesin." (Müslim, Sayd 57)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " أَنْظَرُوا إِلَى مَنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ، وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ فَهُوَ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزْدَرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ "

Ebû Hureyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki: "Hayat şartları sizinkinden daha aşağı olanlara bakınız; sizden daha iyi olanlara bakmayınız. Bu, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hor görmemenize daha uygun bir davranıştır." (Müslim, Zühed, 1)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: " إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ انْتِزَاعًا يَنْتَزِعُهُ مِنَ النَّاسِ، وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ، حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْقَ عَالِمًا اتَّخَذَ النَّاسُ رُءُوسًا جُهَالًا، فَسُئِلُوا فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا "

Abdullah İbni Amr İbni Âs radiyallahu anh Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken dinledim, dedi: "Allah Teâlâ ilmi insanların hafızalarından silip unutturmak suretiyle değil, fakat âlimleri öldürüp ortadan kaldırmak suretiyle alır. Neticede ortada hiçbir âlim bırakmaz. İnsanlar bir kısım cahilleri kendilerine lider edinirler. Onlara birtakım meseleler sorulur; onlar da bilmedikleri halde fetva verirler. Neticede hem kendileri sapıklığa düşer, hem de insanları saptırırlar." (Buhârî, İlim 34; Müslim, İlim 13)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " ثَلَاثَةٌ لَا يَكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلَا يُزَكِّيهِمْ، وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ، شَيْخٌ زَانٍ، وَمَلِكٌ كَذَّابٌ، وَعَائِلٌ مُسْتَكْبِرٌ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah Teâlâ kıyamet gününde üç kişiyle konuşmaz, onları temize çıkarmaz, suratlarına bile bakmaz; üstelik onlar korkunç bir azâba uğrarlar. Bunlar; zina eden ihtiyar, yalan söyleyen hükümdar, kibirlenen fakirdir." (Müslim, İmân 172)

عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: يَا عَائِشَةُ: " إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ، وَيُعْطِي عَلَى الرَّفْقِ مَا لَا يُعْطِي عَلَى الْغُنْفِ، وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى مَا سِوَاهُ "

Âişe radiyallahu anhâ'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Yüce Allah merhametli ve şefkatlidir. (İnsanların birbirlerine şefkat ve nezaket ile muamele etmesinden) memnun olur. Şiddet gösteren, zorluk çıkaran ve şefkatli davranmayanlara vermediği nimetlerini şefkatli ve nezaket sahibi kişilere verir." (Müslim, Birr 77)

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ "

Cerîr İbni Abdullah radiyallahu anh'den rivâyet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İnsanlara merhamet göstermeyen kimseye Allah da merhamet etmez." Buhârî, Edeb 18, Tevhîd 2; Müslim, Fezâil 66. Ayrıca bk. Tirmizî, Birr 16, Zühd 48

عَنْ عُمَرَ بْنِ حَمْزَةَ الْعُمَرِيِّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَعْدٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا سَعِيدٍ الْخُدْرِيَّ، يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " إِنَّ مِنْ أَشَرِّ النَّاسِ، عِنْدَ اللَّهِ مَنْزِلَةَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ الرَّجُلُ يُفْضِي إِلَى امْرَأَتِهِ وَتُفْضِي إِلَيْهِ، ثُمَّ يَنْشُرُ سِرَّهَا "

Ebû Saîd el-Hudrî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Kıyamet gününde Allah Teâlâ'ya göre en fena insan, aile hayatına dair gizlilikleri başkalarına anlatan kimsedir." (Müslim, Nikâh 123, 124)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: " إِذَا كُنْتُمْ ثَلَاثَةً، فَلَا يَتَنَاجَى رَجُلَانِ دُونَ الْآخِرِ حَتَّى تَخْتَلِطُوا بِالنَّاسِ أَجْلُ أَنْ يُحْزَنَهُ "

İbni Mes'ûd radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Üç kişi bir arada bulunduğunuz vakit, başka insanlara karışincaya kadar, (içinizden) iki kişi, diğerini bırakıp fısıldaşmasın. Çünkü bu fısıldaşma, o kişiyi üzer." Buhârî, İsti'zân 47; Müslim, Selâm 37, 38; Ayrıca bk. Ebû Dâvud, Edeb 24; Tirmizî, Edeb 59; İbni Mâce, Edeb 50

عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ
تَمْرَةٍ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ ، فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ "

Adîy b. Hâtîm radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Yarım hurma vermek suretiyle de olsa kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. O kadarını da bula-mayanlar, güzel bir sözle olsun kendilerini korusunlar." (Buhârî, Edeb 34, Zekât 10; Müslim, Zekât 66-70)

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قَالَ لِيَ النَّبِيُّ ﷺ: " لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا
وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقٍ "

Ebû Zer radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Din kardeşini güler yüzle karşılamaktan ibaret bile olsa, hiçbir iyiliği küçümseme." (Müslim, Birr 144. Ayrıca bk. Tirmizî, Et`ime 30, Birr 45)

عَنْ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " لَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَدَابَرُوا وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا، وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ "

Enes radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Birbirinize kin tutmayınız, hased etmeyiniz, sırt dönmeyiniz ve ilginizi kesmeyiniz. Ey Allah'ın kulları, kardeş olunuz. Bir müslümanın, din kardeşine üç günden fazla küs durması helâl değildir." (Buhârî, Edeb 57, 58, 62; Müslim, Birr 23, 24, 28, 30-32.)

عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ "

Enes radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Sizden biriniz, kendisi için arzu edip istediği şeyi, din kardeşi için de arzu edip istemedikçe, gerçek anlamda iman etmiş olmaz." (Buhârî, Îmân 7; Müslim, Îmân 71-72)

عَبْدُ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " يَا أَيُّهَا النَّاسُ
أَفْشُوا السَّلَامَ، وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ، وَصَلُّوا الْأَرْحَامَ، وَصَلُّوا بِاللَّيْلِ
وَالنَّاسُ نِيَامٌ، تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ "

Ebû Yûsuf Abdullah İbni Selâm radiyallahu anh şöyle dedi: Ben Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i: "Ey insanlar! Selâmı yayınız, yemek yediriniz, akrabalarınızla alâkanızı ve onlara yardımınızı devam ettiriniz. İnsanlar uyurken siz namaz kılınız. Bu sayede selâmetle cennete girersiniz" buyururken işittim. (Tirmizî, Kıyâmet 42; İbni Mâce, İkâmet 174)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ
مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ
السَّكِينَةُ، وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ، وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ، وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ
عِنْدَهُ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Bir topluluk Allah'ın evlerinden bir evde toplanır, Allah'ın kitabını okur ve aralarında müzakere ederse, o topluluktaki insanların üzerlerine sekine ve huzur iner, onları rahmet kaplar ve melekler etraflarını kuşatır. Allah Teâlâ da o kimseleri kendi nezinde bulunanların arasında anar." (Müslim, Zikr 38)

عن أبي مسعود البدرى رضي الله عنه ، عن النبي ^{صلى الله عليه وسلم} قال :
"إِذَا أَنْفَقَ الرَّجُلُ عَلَى أَهْلِهِ نَفَقَةً يَحْتَسِبُهَا فَهِيَ لَهُ صَدَقَةٌ "

Ebû Mes`ûd el-Bedrî radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Bir adam Allah'ın rızasını umarak ailesinin geçimini sağlarsa, harcadıkları onun için birer sadaka olur." (Buhârî, Îmân 41; Müslim, Zekât 49; Nesâî, Zekât 60)

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ^{صلى الله عليه وسلم} : "مَثَلُ
الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ، كَمَثَلِ نَهْرٍ غَمَرِ جَارٍ عَلَى بَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ
كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ "

Câbir radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Beş vakit namaz, sizden birinin kapısı önünden akıp giden ve her gün içinde beş defa yıkandığı coşkun bir ırmak gibidir." (Müslim, Mesâcid, 284)

عَنْ مُعَاوِيَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ " إِيَّاكُمْ وَالتَّمَادِحَ فَإِنَّهُ الذَّبْحُ "

Muâviye'nin (radiyallahu anh) şöyle dediği rivayet edilmiştir: Ben, Allah Resulünü sallallahu aleyhi ve sellem şöyle derken işittim: "Birbirinize methiyeler düzmekten sakınınız. Çünkü bu iş, (bir bakıma) o kişiyi öldürmektir." (İbn Mâce, Edeb, 36)

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ " تَسَوَّكُوا فَإِنَّ السَّوَّاءَ مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِ مَرْضَاءٌ لِلرَّبِّ وَمَا جَاءَنِي جَبْرِيْلُ إِلَّا أَوْصَانِي بِالسَّوَّاءِ حَتَّى لَقَدْ خَشِيتُ أَنْ يُفْرَضَ عَلَيَّ وَعَلَى أُمَّتِي وَلَوْلَا أَنِّي أَخَافُ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لَفَرَضْتُهُ لَهُمْ "

Ebu Umame radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Dişlerinizi misvaklayın, temizleyin. Çünkü dişleri temizlemek ağız sağlığını temin eder, Rabbin hoşnutluğunu sağlar. Cebrail, bana her gelişinde diş temizliğini tavsiye ederdi. Öyle ki bana ve ümmetime farz olacağından korktum. Ümmetimi zora sokmaktan korkmasaydım misvakı onlar için farz kılardım". (İbn Mace, Taharet, 7)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " لِكُلِّ غَادِرٍ لَوَاءٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُعْرَفُ بِهِ "

Enes radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Kıyamet gününde, her vefasızın, vefasızlığını belirtecek bir sancak (bayrak) olacaktır." (Müslim Cihad ve Siyer, 14)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " الرَّجُلُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Kişi dostunun dini üzeredir. Bu yüzden kişi kimle dostluk kuracağına iyi baksın." (Tirmizi, Zühd, 45; Ebu Davud, Edeb, 16)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتِ النَّبِيُّ ﷺ " إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ مَا دُومَ عَلَيْهِ وَإِنْ قَلَّ ".

Aişe radiyallahu anha'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Allah katında amellerin en sevimsi ve makbul olanı, az da olsa devamlı yapılanıdır".(Buhârî, Savm, 52)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ، شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَحَجُّ الْبَيْتِ، وَصَوْمُ رَمَضَانَ

İbni Ömer radiyallahu anha'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İslâm dini beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın kulu ve resulü olduğuna şahadet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, hacca gitmek ve ramazan orucunu tutmak".(Buhârî, İmân 1, 2; Müslim, İmân 19-22)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ، فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah, yalan konuşmayı, yalan-dolanla iş yapmayı terk etmeyenin (oruç tutmak maksadıyla) yemesini, içmesini bırakmasına itibar etmez" (Buhârî, Savm 8, Edeb 51; Ebû Dâvûd, Savm 25)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ، وَدَرَكِ الشَّقَاءِ، وَسُوءِ الْقَضَاءِ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Dayanılamayacak dertten, insanı helâke götürecek bedbahtlıktan, insanı aciz bırakan fenalıktan ve düşmanı sevindirecek felâketten Allah'a sığınınız." (Buhârî, Daavât 28; Müslim, Zikir 53)

عَنْ صَفْوَانَ وَهُوَ ابْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ صَفْوَانَ، وَكَانَتْ تَحْتَهُ
الدَّرْدَاءُ، قَالَ: قَدِمْتُ الشَّامَ، فَأَتَيْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ فِي مَنْزِلِهِ فَلَمْ أَجِدْهُ،
وَوَجَدْتُ أُمَّ الدَّرْدَاءِ، فَقَالَتْ: أَتُرِيدُ الْحَجَّ الْعَامَ؟، فَقُلْتُ: نَعَمْ، قَالَتْ:
فَادْعُ اللَّهَ لَنَا بِخَيْرٍ، فَإِنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَقُولُ: " دَعْوَةُ الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ
لِأَخِيهِ بِظَهْرِ الْغَيْبِ مُسْتَجَابَةٌ عِنْدَ رَأْسِهِ مَلَكٌ مُوَكَّلٌ كُلَّمَا دَعَا لِأَخِيهِ
بِخَيْرٍ، قَالَ الْمَلَكُ الْمُوَكَّلُ بِهِ: آمِينَ وَلَكَ بِمِثْلِ "

Ümmü'd-Derdâ radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyururdu: "Bir Müslüman'ın, yanında bulunmayan din kardeşine yapacağı dua kabul olunur. Bir kimse din kardeşine hayır dua ettikçe, yanında bulunan görevli bir melek ona, 'duan kabul olsun, aynı şeyler sana da verilsin' diye dua eder." (Müslim, Zikir 87, 88; İbni Mâce, Menâsik 5)

عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " مَنْ أُعْطِيَ عَطَاءً فَوَجَدَ فَلْيَجْزِ
بِهِ، وَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُتِنِ، فَإِنَّ مَنْ أَتَى فَقَدْ شَكَرَ، وَمَنْ كَتَمَ فَقَدْ كَفَرَ "

Cabir b. Abdullah radiyallahu anh'ın rivayetine göre Hz. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, şöyle buyurmuştur: "Kendisine iyilikte bulunan kimse imkân bulursa hemen karşılığını versin. Buna gücü yetmeyen kimse yapılan iyiliği ansın. Böylece iyilikte bulunana da teşekkür etmiş olur. Teşekkürü esirgeyen ise nankörlük yapmış olur" buyurmuştur (Tirmizî, Birr, 87)

عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ عَلَى الْمِنْبَرِ: " مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْقَلِيلَ، لَمْ يَشْكُرِ الْكَثِيرَ، وَمَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ، التَّحَدَّثُ بِنِعْمَةِ اللَّهِ شُكْرٌ، وَتَرْكُهَا كُفْرٌ "

Nu'mân b. Beşîr' radiyallahu anh'ın rivayetine göre Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem minberin üzerinde şöyle buyurmuştur: "Aza şükretmeyen çoğa şükretmez. İnsanlara teşekkür etmeyen Allah'a şükretmez. Allah'ın nimetini hatırlayıp onu anmak şükürdür. Nimeti anmamak ise nankörlüktür." (Tirmizi, Bir, 35; Ebu Davud, 11)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " أَتَدْرُونَ مَا الْغَيْبَةُ ؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ، قِيلَ: أَفَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي أَخِي مَا أَقُولُ؟ قَالَ: " إِنْ كَانَ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدْ اغْتَابْتَهُ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدْ بَهْتَهُ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Gıybet nedir, bilir misiniz?" Allah ve Resûlü daha iyi bilir, dediler. Hz. Peygamber: "Gıybet, din kardeşini hoşlanmadığı bir şey ile anmandır" buyurdu. Söylenen ayıp eğer o kardeşimde varsa, ne dersiniz?" diye soruldu. "Eğer söylediğin şey onda varsa gıybet etmiş olursun; yoksa o zaman ona iftira ettin demektir," buyurdu. (Müslim, Birr 70; Tirmizî, Birr 23)

عن أبي بكر رضي الله عنه قال : قال رسول الله ﷺ : " ألا أنبئكم بأكبر الكبائر ؟ قلنا : بلى يا رسول الله . قال : " الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ « وَكَانَ مُتَكِنًا فَجَلَسَ ، فقال : " ألا و قول الزور ، وشهادة الزور " فما زال يكررها حتى قلنا : لَيْتَهُ سَكَتَ "

Ebû Bekre radiyallahu anh şöyle dedi: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem : "En büyük günahı size haber vereyim mi?" buyurdu. Biz: Evet, yâ Resûlallah, dedik. Resûl-i Ekrem:"Allah'a şirk koşmak, ana babaya itaatsizlik etmek" buyurduktan sonra, yaslandığı yerden doğrulup oturdu ve "İyi belleyin, bir de yalan söylemek, yalancı şahitlik yapmaktır" buyurdu. Bu son cümleyi sürekli tekrarladı. Biz daha fazla üzülmelerini arzu etmediğimiz için "keşke sussa" diye temennide bulunduk. (Buhârî, Şehâdât 10; Müslim, İmân 143)

عن عبدالله بن عمرو بن العاص رضي الله عنه قال : قال رسول الله ﷺ : " مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُزْحَرَ عَنِ النَّارِ ، وَيَدْخُلَ الْجَنَّةَ ، فَلْتَأْتِهِ مَنِيَّتُهُ وَهُوَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، وَلَيَأْتِ إِلَى النَّاسِ الَّذِي يُحِبُّ أَنْ يُؤْتَى إِلَيْهِ "

Abdullah b. Amr İbni'l-Âs radiyallahu anhümâ'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Kim, cehennemden uzaklaştırılıp cennete konulmayı isterse, ölümü-nü, Allah'a ve âhirete inanmış olarak karşılasın. Bir de başkalarına karşı, kendisine nasıl davranılmasını istiyorsa öyle davranсын." (Müslim, İmâre 46; Nesâî, Bey'at 25)

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ
وَجَدَ بِهِنَّ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ، أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا
سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ، وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي
الْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ أَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهُ، كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقَذَّفَ فِي النَّارِ "

Enes İbni Mâlik radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Üç özellik vardır; bunlar kimde bulunursa o, imanın tadını tadar: Allah ve Resûlünü, (bu ikisinden başka) herkesten fazla sevmek. Sevdiğini Allah için sevmek. Allah kendisini küfür bataklığından kurtardıktan sonra tekrar küfre dönmeyi, ateşe atılmak kadar tehlikeli görmek." (Buhârî, İmân 9, 14, Edeb 42; Müslim, İmân 67)

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ
وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ
الْأَمَانِيَّ "

Ebû Ya'lâ Şeddâd İbni Evs radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Akıllı kişi, nefesine hâkim olan ve ölüm sonrası için çalışan kişidir. Akılsız kişi, nefesine ve aşırı arzularına kapılmış, (Allah beni affeder) temennisiyle yaşayan kişidir." (Tirmizî, Kıyâmet 25; İbni Mace, Zühd 31)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: " وَاللَّهِ إِنِّي
لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken işittiğini söylemiştir: "Allah'a yemin ederim, ben günde yetmiş defadan fazla Allah'tan beni bağışlamasını istiyor, tövbe ediyorum." (Buhârî, Daavât 3; İbni Mâce, Edeb 57)

عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " أَقِيمُوا حُدُودَ
اللَّهِ فِي الْقَرِيبِ وَالْبَعِيدِ وَلَا تَأْخُذْكُمْ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَّائِمٌ "

Ubâde b. Sâmit radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "(Ey Müslümanlar) Siz Allah'ın tespit ettiği cezaları (akrabalık veya toplumdaki gücü açısından size) yakın olsun uzak olsun herkes hakkında dosdoğru uygulayın. Sakın hiç bir kınayanın kınaması sizi bu konuda alıkoymasın" (İbn Mâce, Hudûd, 3)

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ
كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا، وَشَبَكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ "

Ebû Mûsâ el-Eş'arî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Mü'minin mü'mine karşı durumu, bir parçası diğer parçasını sımsıkı kenetleyip tutan binalar gibidir." Hz. Peygamber bunu açıklamak için, iki elinin parmaklarını bir-biri arasına geçirerek kenetledi. (Buhârî, Salât 88, Mezâlim 5; Müslim, Birr 65)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: " رَبِّ أَشَعَّتْ أَغْبَرَ مَذْفُوعٍ
بِالْأَبْوَابِ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَهُ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu söyledi: "Saçı başı dağınık, eli yüzü tozlu, kapılardan kovulmuş öyleleri vardır ki, 'bu şöyle olacak' diye yemin etseler, Allah onların dediğini yapar." (Müslim, Birr 138, Cennet 48)

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ " إِذَا أَصَابَتْ أَحَدَكُمْ مُصِيبَةٌ فَلْيَقُلْ (إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ) اللَّهُمَّ عِنْدَكَ أَحْتَسِبُ مُصِيبَتِي فَاجِرْنِي فِيهَا وَأَبْدِلْ لِي خَيْرًا مِنْهَا "

Ümmü Seleme radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: 'Birinizin başına bir musibet geldiği zaman, 'biz Allah'a aidiz ve ona döneceğiz. Ey Allah'ım! Musibetimin ecrini senden bekliyorum, bundan dolayı bana ecir ihsan et, benim için onu daha hayırlısıyla değiştir' desin".(Ebu Davud, Cenaiz, 17,18)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ وَدِدْتُ أَنِّي لَأُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأُقْتَلُ ثُمَّ أَحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ ، ثُمَّ أَحْيَا ، ثُمَّ أُقْتَلُ ، ثُمَّ أَحْيَا ، ثُمَّ أُقْتَلُ ، ثُمَّ أَحْيَا "

Ebû Hureyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöy-le buyurmuştur: "Nefsim elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki, ben Allah yolunda savaşıp öldürülmeyi, sonra diriltilip tekrar öldürülmeyi, sonra tekrar diriltilip öldürülmeyi, daha sonra tekrar diriltil-meyi ne kadar isterdim!" (Buhari, Temennî, 1)

عن أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ "مَا مِنْ عَبْدٍ يَمُوتُ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ ، يَسْرُهُ أَنْ يَرْجَعَ إِلَى الدُّنْيَا ، وَأَنَّ لَهُ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ، إِلَّا الشَّهِيدَ ، لَمَّا يَرَى مِنْ فَضْلِ الشَّهَادَةِ ، فَإِنَّهُ يَسْرُهُ أَنْ يَرْجَعَ إِلَى الدُّنْيَا فَيُقْتَلَ مَرَّةً أُخْرَى "

Enes ibn Mâlik radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Ölüp de Allah katında büyük bir mükâfata erişen hiç kimse, -tüm dünyadaki nimetler kendisine verilse bile- dünyaya tekrar döndürülmekten mutlu olmaz. Fakat şehitler böyle değildir. Onlar şahadetin ne büyük bir ödül olduğunu bildiklerinden dünyaya döndürülüp yeniden öldürülmekten mutluluk duyarlar." (Buhari, Cihad, 6)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ " إِنْ مِنْ أَكْبَرَ الْكَبَائِرِ اسْتِطَالَةَ الْمَرْءِ فِي عَرَضِ رَجُلٍ مُسْلِمٍ بغيرِ حَقٍّ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Büyük günahların en büyüğü, kişinin haksız yere bir Müslüman'ın onuruna dil uzatmasıdır." (Ebû Dâvûd, Edeb, 35)

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ "فَإِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ
بَيْنَكُمْ حَرَامٌ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا ، فِي شَهْرِكُمْ هَذَا ، فِي بَلَدِكُمْ هَذَا "

Ebu Bekir radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Kanlarınız, mallarınız ve ırz-larınız; bu (kutsal) şehirde, bu (kutsal) ayda bu (kutsal) gününüzün say-gınlığı ve haramlığı gibi birbiriniz için saygın ve haram kılınmıştır." (Bu-hari, İlim, 9, 37; Müslim, Kasame, 29, 30)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " إِذَا
ضَيَّعَتِ الْأَمَانَةُ، فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ " ، قَالَ: كَيْفَ إِضَاعَتُهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟
قَالَ: " إِذَا أُسْنِدَ الْأَمْرُ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sal-lallahu aleyhi ve sellem şöy-le buyurdu: "Emanet zayi edildiği vakit kıyameti bekle." Bedevi, "Emanet nasıl zayi olur, ya Resûlallah?" diye so-runca Allah Resulü "İş, ehli olmayan kimseye verildiğinde kıyameti bekle." buyurdu. (Buhârî, Rikâk, 35)

عن أنس رضي الله عنه عن رسول الله ﷺ: " يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةٌ، فَيَرْجِعُ اثْنَانِ، وَيَبْقَى مَعَهُ وَاحِدٌ: يَتَّبِعُهُ أَهْلُهُ، وَمَالُهُ، وَعَمَلُهُ، فَيَرْجِعُ: أَهْلُهُ وَمَالُهُ، وَيَبْقَى عَمَلُهُ "

Enes r radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle bu-yurdu: "Ölüyü (kabre kadar) üç şey takip eder: Çoluk-çocuğu, malı ve ameli. Bunlardan ikisi döner, biri kalır. Çoluk-çocuğu ve malı döner, ameli (kendisiyle) kalır." (Buhârî, Rikak 42)

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: " كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا اسْتَقْبَلَهُ الرَّجُلُ فَصَافَحَهُ لَا يَنْزِعُ يَدَهُ مِنْ يَدِهِ حَتَّى يَكُونَ الرَّجُلُ الَّذِي يَنْزِعُ، وَلَا يَصْرِفُ وَجْهَهُ عَنْ وَجْهِهِ حَتَّى يَكُونَ الرَّجُلُ هُوَ الَّذِي يَصْرِفُهُ، وَلَمْ يَرْ مُقَدِّمًا رُكْبَتَيْهِ بَيْنَ يَدَيْ جَلِيسٍ لَهُ "

Enes b. Mâlik'den (radiyallahu anh) rivayete göre, o şöyle demiştir; "Allah Resulü (as.) bir kişiyle karşılaşıncı onunla tokalaşır, o kişi elini bırakmadan elini bırakmazdı. Allah Resulü, konuştuğu kimse yüzünü çevirmeden yüzünü çevirmezdi. Allah Resulü'nün, beraber oturduğu kimsenin önüne ayaklarını uzattığı görülmemiştir." (Tirmizi, Sıfatü'l-Kiyâme, 46)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا هُنَّ، قَالَ: الشِّرْكُ بِاللَّهِ، وَالسَّحَرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الزَّحْفِ، وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الْغَافِلَاتِ "

Ebû Hureyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İnsanı helâk eden şu yedi şeyden kaçının." Oradakiler 'Bunlar nedir ey Allah Resulü?' dediler. Bunun üzerine: "Allah'a şirk koşmak, sihir yapmak, Allah'ın haram kıldığı cana kıymak, faiz yemek, yetim malı yemek, savaştan kaçmak, suçsuz ve namuslu mümin kadınlara iftirada bulunmaktır" buyurdu. (Buhârî, Vesâyâ, 23)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "لَيْسَ الْغِنَى عَنْ كَثْرَةِ الْعَرَضِ، وَلَكِنَّ الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ."

Ebû Hureyre'nin radiyallahu anh nakline göre Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem "Zenginlik mal çokluğundan meydana gelmez. Fakat asıl zenginlik insanın gönül zenginliğidir" buyurmuştur. (Buhârî, Rikâk, 15)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: أَيْنَ الْمُتَحَابُّونَ بِجَلَالِي الْيَوْمَ، أَظْلَهُمْ فِي ظِلِّي يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلِّي "

Ebû Hureyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: Yüce Allah kıyamet gününde 'benim celâlim için birbirlerini sevenler nerede? Onları benim gölgemin dışında hiçbir gölgenin olmadığı günde (rahmetimle) gölgelendireyim' diye seslenecektir. (Müslim, Birr ve Sıla, 12)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " إِنَّ مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ يُرْفَعَ الْعِلْمُ، وَيَثْبُتَ الْجَهْلُ، وَيَشْرَبَ الْخَمْرُ، وَيَظْهَرَ الزِّنَا "

Enes radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İlmin kaybolması, cehaletin (ve barbarlığın) yayılması, alkolü içeceklerin (çok fazla) içilmesi ve zinanın yaygınlaşması kıyametin alametlerindendir."(Buhârî, İlim, 21)

عن عائشة رضي الله عنها أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَقُومُ مِنَ اللَّيْلِ حَتَّى تَتَفَطَّرَ قَدَمَاهُ، فَقَالَتْ عَائِشَةُ: لِمَ تَصْنَعُ هَذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقْدَمُ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأْخُرُ، قَالَ: " أَفَلَا أُحِبُّ أَنْ أَكُونَ عَبْدًا شَكُورًا "

Haz. Aişe radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Hazreti Peygamber geceleri ayakları şişip dermansız kalana kadar ibadet ederdi. Ona 'Ey Allah Resulü senin geçmiş ve gelecek günahların bağışlanmışken niçin bu kadar ibadet ediyorsun?' dedim. Buyurdu ki: "Allah'a şükreden bir kul olmak istemeyeyim mi?" (Buhârî, Tefsir 48-Fetih Suresi)

النعمان بن بشير يقول سمعت رسول الله ﷺ يقول: ... إِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضَغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ "

Nu'mân b. Beşîr radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İnsanda bir organ vardır. Eğer o sağlıklı ise bütün vücut sağlıklı olur; eğer o bozulursa bütün vücut bozulur. Dikkat edin! O, kalptir." (Buhârî, Îmân, 39)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ :
" مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ، وَلَا وَصَبٍ، وَلَا هَمٍّ، وَلَا حُزْنٍ، وَلَا
أَذًى، وَلَا غَمٍّ، حَتَّى الشَّوْكَةِ يُشَاكُّهَا، إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ "

Ebû Said ve Ebû Hureyre radiyallahu anhuma'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: Müslüman'ın çektiği her türlü yorgunluğu, hastalığı, kederi, hüznü, sıkıntı ve gamı, hatta batan bir diken bile Allah onun günahlarına (bağışlanma vesilesi ve) kefareti yapar. (Buhârî, Merzâ, 1)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ " مَا مِنْ رَجُلٍ يَسْأَلُكَ
طَرِيقًا يَطْلُبُ فِيهِ عِلْمًا إِلَّا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقَ الْجَنَّةِ، وَمَنْ أَبْطَأَ بِهِ
عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ "

Ebû Hureyre Enes radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "İlim tahsil etmek için yola çıkan kimseye bu sebeple Allah cennetin yolunu kolaylaştırır. Ameli, kendisinin (cennete erişmesini) geciktiren bir kimseyi nesebi (cennete girmekte) çabuklaştıramaz." (Ebû Dâvud, İlim, 1)

عَنْ ابْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ الْأَنْصَارِيِّ عَنْ أَبِيهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
" مَا ذَنْبَانِ جَائِعَانِ أُرْسِلَا فِي غَنَمٍ بِأَفْسَدَ لَهَا مِنْ حِرْصِ الْمَرْءِ عَلَى
الْمَالِ وَالشَّرَفِ لِدِينِهِ "

İbn Ka'b Enes radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Bir sürünün arasına dalan iki aç kurdun sürüye verdiği zarar; bu kimsenin mal ve asalet hırsı ile dinine verdiği zarardan daha korkunç değildir" (Tirmizî, Zühd, 43)

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: " فَلَا يَغْرِسُ
الْمُسْلِمُ غَرْسًا، فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ، وَلَا دَابَّةٌ، وَلَا طَيْرٌ، إِلَّا كَانَ لَهُ
صَدَقَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ "

Câbir radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle bu-yurdu: "Bir Müslüman'ın diktiği ağaçtan veya ektiği ekinden insan, hayvan ve kuşların yedikleri şeyler, o Müslüman için birer sadakadır." (Müslim, Müsâkât, 2)

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " لَا تَدْعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ، وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَوْلَادِكُمْ، وَلَا تَدْعُوا عَلَى خَدَمِكُمْ، وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَمْوَالِكُمْ، لَا تَوَافِقُوا مِنَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى سَاعَةً نِيلَ فِيهَا عَطَاءٌ فَيَسْتَجِيبَ لَكُمْ "

Câbir Enes radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Kendinize beddua etmeyiniz; çocuklarınıza beddua etmeyiniz; hizmetçilerinize beddua etmeyiniz, mallarınıza da beddua etmeyiniz. Dileklerin kabul edildiği zamana denk gelir de Allah bedduanızı kabul ediverir." (Müslim, Zühd 74)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ : " إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ، أَوْ قَالَ: الْعُشْبَ "

Ebû Hüreyre Enes radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Haset etmekten sakının. Zira, ateşin odunu (veya otları) yiyip bitirdiği gibi haset de iyilikleri yer bitirir." (Ebû Dâvûd, Edeb 44)

عن أبي هريرة رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ : " حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ خَمْسٌ : رَدُّ السَّلَامِ، وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ، وَاتِّبَاعُ الْجَنَائِزِ، وَإِجَابَةُ الدَّعْوَةِ، وَتَشْمِيتُ الْعَاطِسِ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Müslümanın müslüman üzerindeki hakkı beştir: Selâmı almak, hastayı ziyaret etmek, cenazeye iştirak etmek, dâvete icabet etmek, aksırana "yerhamukellah" demek." (Buhârî, Cenâiz 2; Müslim, Selâm 4; İbn Mâce, Cenâiz 1)

عن أبي الدَّرْدَاءِ عُوَيْمِرٍ رضي الله عنه قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ : " ابْغُونِي ضُعْفَاءَكُمْ، فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضُعْفَانِكُمْ "

Ebü'd-Derdâ Uveymir radiyallahu anh şöyle dedi: Ben Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken duydum: "Fakirleri kollayıp gözetiniz. Aranızdaki zayıflar sâyesinde Allah'dan yardım görüp ve rızıklandığınızdan şüpheniz olmasın." (Ebû Dâvûd, Cihâd 70; Tirmizî, Cihâd 24)

عن ابن مسعود رضي الله عنه قال : قال رسول الله ﷺ : " أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَنْ يَحْرُمُ عَلَى النَّارِ؟ أَوْ بِمَنْ تَحْرُمُ عَلَيْهِ النَّارُ؟ عَلَى كُلِّ قَرِيبٍ هَيِّنٌ سَهْلٌ "

İbni Mes'ûd radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Cehenneme kimin girmeyeceğini veya cehennemin kimi yakmayacağını size haber vereyim mi? Cana yakın olan, herkesle iyi geçinen, yumuşak başlı olup insanlara kolaylık gösteren kimseleri cehennem yakmaz." (Tirmizî, Kıyâmet 45)

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " مَنْ يَضْمَنْ لِي مَا بَيْنَ لَحْيَيْهِ، وَمَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ أَضْمَنْ لَهُ الْجَنَّةَ "

Sehl b. Sa'd radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöy-le buyurdu: Kim, iki çenesi ile iki bacağı arasındakine (diline ve iffetine) sahip çıkmayı bana garanti ederse, ben de ona cenneti garanti ederim" (Buhârî, Rikâk, 23)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَغْنِيهِ "

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Kendisini (doğrudan) ilgilendirmeyen şeyi terketmesi, kişinin iyi müslüman oluşundandır." (Tirmizî, Zühd 11. Ayrıca bk. İbni Mâce, Fiten 12)

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : " إِسْمَحْ يُسْمَحْ لَكَ "

İbn Abbas radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Hoşgörülü ol ki, hoş görülesin." (İbn Hanbel, I, 249)

عن أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ " تَهَادُوا فَإِنَّ الْهَدِيَّةَ تُذْهِبُ
وَحَرَ الصَّدْرِ "

Ebu Hureyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Hediyeleşiniz. Çünkü hediye gönüllerdeki kıskançlık ve kini söküp atar." (Tirmizi, Vela ve Hibe, 6)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ: كَلِمَتَانِ حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِي
الْمِيزَانِ "سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ"

Ebû Hureyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Peygamber sal-lallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Rahmana sevgili, dile hafif, mizanda ağır olan iki kelime vardır ki bunlar subhanellahi ve bi hamdihi, subhanellahi'l-azîm'dir" buyurmuştur. (Buhârî, Tevhid, 58).

Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İncivez/ZONGULDAK
Tel: 0372 281 00 73
Faks: 0372 257 40 57 – 0372 257 69 27